



מגילת התאחדותנו

יוצא לאור

ע"י התאחדות אברכים דחסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

בני ברק - אלעד



ו' טבת תשס"ח

ויגש

שנה י"ב גליון תקל"ח

לרגל מלאות אחד עשר שנים להופעת גליונו:

ויגש אליו... ויאמר ב"י

תוכן העניינים

לקח טוב.....עמוד ב'
דבש תמרים.....עמוד ג'
בשפתי צדיקים.....עמוד ד'
פרפראות לחכמה.....עמוד ה'
ודרשת וחקרת.....עמוד ו'
פניני התורה.....עמוד ז'
חוקים להורותם.....עמוד ט'
הילולא דצדיקא.....עמוד י"ג
תקופת בית שני.....עמוד י"ד

ראה זה חדש
מדור

משולחן מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי
כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

עמ' ט"ז

בלב מלא שמחה והתרוממות הנפש, נגשים אנו בזה להכנס לשנת ה'כ"ב למקראי קודש, ובשער בת רבים נישא אלומות גודש, בשבח והודאה להשי"ת על אשר הגיענו עד הלום, זה רבות בשנים להוציא לאור גליונונו נופך ספיר ויהלום, דברי מוסר וחסידות הן ב"לקח טוב" אשר ערוכים וסדורים, וגם דברים ערכים ומתוקים מ"דבש תמרים", כמו כן סיפורי קודש אשר "בשפתי צדיקים" אמורים, עוד בו "פרפראות לחכמה" להתענג באלה הדברים, ואף גם זאת ב"ודרשת וחקרת" על דרך פלפול מבוררים, הנה כי כן ניתוסף בו ידיעות נפלאות "פניני התורה" מהנלמד ע"י חברי קהילתנו וקנים עם נערים, גם לרבות "חוקים להורותם" בדינים והלכות להיות זהירים, כמו כן ב"הילולא דצדיקא" תולדותיהן של צדיקים ומעשיהם הישרים, ובימי חגים וזמנים "דבר בעתו" בגדל קדושת ימים המאירים, ולאחרונה גם הוספנו "תקופת בית שני" השתלשלות הימים עם כל התיאורים, אלו הן הגי עשרת המדורים, כאשר עיני הקורא תחזינה מישרים.

והיות שקי"ל כבית הלל שמוסף והולך ומעלין בקודש, אמרנו לבוא באומ"ר הבא מן החדש, ובכדי להרוות צמאון אנ"ש תלמידים וחסידים המקושרים בלב ונפש הומיה אל אבינו רועינו כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א נטלנו על עצמינו עבודת הקודש להציג בפני ציבור קוראינו הנאמנים שיחיו את תוכן השיחות קודש מלוקט "משולחן מלכים" שנשמעו בהיכלא דמלכא קדישא ובשאר הזדמנויות שונות, ובעזהשי"ת מדי שבוע בשבוע נציג כמה משיחתן של ת"ח הצריכין לימוד, ותקוותינו איתנה שכל הרואה יאמר ברקאי ויעלזו חסידים וברינה יגילו.

והננו לסיים מעין הפתיחה, בתודה והלל ערוכה, וכפינו פרושות בשיר ושבחה, קדם אלוקי המערכה, על אשר זיכנו עד עתה להוציא לאורה מתוך רב הצלחה, וראינו בעבודתינו סימן ברכה, כן יזכינו השי"ת עוד רבות בשנים להמשיך בעבודת הקודש ברבי' והמשכה, לרומם קרן התורה והחסידות אלף פעמים ככה, ולהשקות הצמאים לדבר ה' בלי קצבה והערכה, ולפאר קרן קהילתינו כדת וכהלכה, מתוך תענוג ונחת והרווחה, עד ביאת מלכא משיחא, ומלכינו כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א בראשינו, בב"א.

4.15 זמן הדלה"ג	8.16 ס"ז קר"ש א
4.01 בירושלים:	9.03 ס"ז קר"ש ב
5.50 זמן מוצש"ק	9.23 ס"ז תפלה א
5.54 בירושלים:	9.55 ס"ז תפלה ב

לכה טוב

ליקוטים יקרים, מפי סופרים וספרים ע"ד מוסר וחסידות נאמרים

צער השכינה

ויגש אליו יהודה ויאמר כי אדוני, "ויגש"
אין הגשה אלא לתפילה, ותפילתו של איש
ישראל חייבת להיות לא על צערו כלל,
אלא יכוון בתפילתו על צער השכינה, "כי
אדוני" צערי הוא בגלל צערך, שהרי אתה
עמי בצרה. (בעל שם טוב)

ירבה בתפילה עד שיוושע

ויגש אליו יהודה. אמרו ז"ל (בראשית
רבה צג, ו) מצינו הגשה לתפלה כי תפלה
הוא לשון דביקות מלשון (בראשית ל, ח)
נפתולי אלקים נפתלתי כי על ידי תפלה
הוא מדבק עצמו באלקותו יתברך שמו,
ואז כשדבק באלקותו יתברך שמו, אז
בודאי תפלתו עושה רושם, ואמרו ז"ל
(ראש השנה יח) התפלל ולא נענה יהוה
ויתפלל, ולא יתייאש את עצמו מן
הרחמים, כי יתברך שמו חפץ ורוצה
ומתאוה לתפלות ישראל ואף על פי שלא
נענה אדם עדיין בתפלתו, לא יאמר כבר
נסיתי הרבה פעמים, ואינו רואה שום
ישועה על ידי תפילתי, רק עם כל זה יאמר
בלבו אחזור ואתפלל תמיד לו יתברך שמו,
כי בודאי אחיה מעורר רחמנותו יתברך
שמו, כי יתברך שמו חפץ שלא ידה ממנו
נידה, וישגר את תפלתו בפי להתקבל
לפניו יתברך, כיון שיש בנו חלק אלוך'
ממעל, ולמענו יעש לקבל תפילתי, ותהי
תפילתי שגורה בפי ויתקבל, וזהו מרמו
בכאן, שראשי תיבות ויגש אליו יהודה,
הוא אי", שפירוש ששואל איה החסד האל
וישועתו על ידי תפילתי, ומרמו לנו הכתוב
שיתרץ לעצמו על זה, שלא יתייאש את
עצמו מן הרחמים, כי בי אדוני, כי יש בי
חלק אלקי ממעל, ולכן ידבר נא עבדך דבר
באזני אדוני, ותעשה למענך ותקבל
תפילתי. (זרע קודש)

מדת הענוה

**אם לא ירד אחיכם הקטן אתכם לא
תוסיפין לראות פני,** ונראה לפרש כי הנה
זאת ידוע שעיך ומקור של כל המדות
הוא מדת ענוה, כי מכל המדות לא

נשתבחה משה רבינו, אך במדות ענוה,
וז"ש הכתוב אם לא ירד אחיכם הקטן
אתכם, ר"ל אחיכם הקטן שהוא באמת
קטן וד"ל אתכם יהיה בעיניכם כאלו דומה
ושוה לכם, אם לא באתם למדרגה זו, לא
תספון לראות פני היינו פני השכינה על
דרך (ישעיה נז, טו) אני אשכון את דכא,
ואם לאו אין אני והוא יכולין לדור (כמו
שאמרו חז"ל בגמרא מ"ס סוטה דף ה').

(דגל מחנה יהודה)

תיקון ימי הנערות

**ועתה ישב נא עבדך תחת הנער עבר
לאדני והנער יעל עם אחיו כי איך אעלה
אל אבי והנער אינני אתי.** י"ל להנה נער
מרומז על תיקון ימי הנערות, וגם בא
לרמוז על התפלות שהיו בלי כונה ונדחו
להוין, שלא היה להם עליה למעלה, שזה
נקרא בחינת נער כמבואר בספרים
הקדושים וזה הפירוש ועתה ישב נא עבדך
תחת הנער היינו שהאדם צריך לשוב על
ימי הנעורים, ועל התפלות שהיו בלי כונה
בחינת נער, והנער יעלה עם אחיו, היינו
שגם ימי הנעורים, והתפלות שנדחו להוין
יעלה עם אחיו, שיהיה להם התחברות
שגם המה יעלו לרצון לפני השם יתברך,
כי איך אעלה אל אבי והנער אינני אתי,
היינו שאיך יוכל להיות לנו עליה
והתחברות לאבינו שבשמים, אם הנער
אינני אתי, שימי הנערות אינם מתוקנים
כראוי.

תשובה

**ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם וגו'
כי למחיה שלחני אלקים לפניכם.** יש
לפרש על פי מאמר חכמינו ז"ל אין ועתה
אלא תשובה דהיינו כשהאדם עושה

תשובה אף על פי כן הוא מיצר והוא
מאוד על העבירה שעשה שאף על פי
שעושה תשובה מכל מקום עבר על רצון
הבורא יתברך שמו לזה אמר ועתה היינו
אם עושים תשובה באמת אל תעצבו וגו'
כי יש לחשוב רחמנא ליצלן שהיה לסבה,
שנדוע לפעמים שיש איזה נשמה בעמקי
ואינה יכולה לצאת משם ובסבה זה שעשה
העבירה רחמנא ליצלן, הוציא הנציצות
הקדושים משם, דכשחזור בתשובה
שלימה מוציא גם הקדושה שהיה מובלע
שם וזה כי למחיה שלחני אלקים לפניכם.
(דברי יחזקאל)

הכנה לשב"ק

**ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורות
לפניו גשנה,** ונראה לפרש על פי מה
שכתב בספרה"ק נועם אלימלך מהרה"ק
מליזענסק ז"ע לפרש מאמר הפסוק והיה
ביום השישי והכיני והיה משנה, היינו
אשר באם קדושת השבת יוצא לקראת
האדם תיכף ביום השישי בבוקר או מזה
הוא סימן אשר תורתו שלמד בימי השבוע
היתה תורת אמת, וזה והיה משנה זה
תלמיד עיין שם, והנה יוסף רומז על יום
השישי ספירה שישית שהוא יסוד צדיק
ויהודה בחינת מלכות מדה שביעית שהוא
שבת קודש, וזהו ואת יהודה שלח לפניו אל
יוסף היינו באם נשלח לקראתו עוד ביום
שישי הרגשת קדושת שבת קודש, וכמו
שאומרים (בתפלת ליל שבת קודש) בואו
ונצא לקראת כלל כי גם הכלה שבת
מלכתא יוצאת לקראתנו, או הוא הסימן
להורות לפניו גשנה, היינו כל מה שעוסק
בהוראה ולימוד היה תורת אמת לשמה,
למען להגיש ולקרב עצמו אל הקדושה.
(אמרי נועם)

הננו להודיע בזה שביליל שב"ק זו

תתקיים ה"באטע" לאנשי שלומינו

בבית מורינו הגה"צ ראש ישיבתינו שליט"א

בשעה 9.30

דבש תמרים

פנינים יקרים, מבאר הפרוה שרים רבותינו הקדושים עצי התמרים

ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני
ידבר עבדך דבר באזני אדני וכו'.
אפ"ל לפי מה שכתבו המפרשים
דלכן צוה פרעה לזרוק כל הבן הילד
לים ע"י המילדות, דאין שליה לדבר
עבירה והשלוח חייב ושלוחו פטור
לזה עשה הכל ע"י שלוח כדי שיפטור
הא ויהי החיוב עליהם, ובערבי נחל
כתב לסתור טענה זה דלא אמרי
אשלד"ע אלא בהסתה בעלמא, ולפי
דבריו היכא שיד המשלה תקיפא על
השלוח ובע"כ לעשות השליחות לא
אמרי אשלד"ע ודמי לחצר דלא
שייך אשלד"ע משום דבע"כ מותיב
בין, וא"כ אע"פ שפרעה אינו רק
משלה אפ"ה חייב כיון שהי מלך עז
ובע"כ הוצרכו לעשות דבריו ע"כ,
והנה אף ביוסף היי הכל ע"י שלוח
וכמה"כ כי המליץ בינותם, וחשב
יהודה כי אולי זהו טעותו שיוכל
לצער אותם בלי שום עונש כי
אשלד"ע, וכפי שהי טעותו של פרעה
בוה, ולזה אמר לו ידבר נא עבדך
באזני אדני דייקא בלי שום ממוצע,
ואל יחר אפך ע"י, שאינני גורם לך
עונש ע"י שאני מסיר השליח, כי
כמוך כפרעה וכפירש"י חשוב אתה
בעיני כמלך, וכיון דיש לך דין מלך
לא שייך אשלד"ע ואין נ"מ בהסרת
השלוח.

☆

ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף
להורות לפניו. פירש"י לפנות לו
מקום ולהורות האיד יתיישב בה,
ומדרש אנדה לתקן לו בית תלמוד
שמשם תצא הוראה, וי"ל בהקדם
מה שכתב הרא"ש בענין ברכות
התורה שאפילו הפסוק ויצא לעסקיו,
לא הוי הפסק והיסח הדת, ואינו
צריך לחזור ולברך כשחזור ללימודו,

כי תמיד דעתו על לימודו, ולשיטת
רבינו תם אפילו שינת לילה לא הוי
הפסק, וברכת התורה של אתמול
שחרית פוסלת עד שחרית אחרת,
ובאגור ביאר הדבר כי אפילו בשעה
שעוסק האדם במשא ומתן ושאר
דברי הרשות, גם שם צריך לזוהר
בדיני התורה השייכים בהן, ולכן לא
הוי היסח הדעת, כי גם שם הוא
לומד ומקיים את דברי התורה ע"כ,
ובזה יובן מה שפירש"י ואת יהודה
שלח לפניו להורות, לפנות לו מקום
להתיישב בה, כי גם דבר זה בכלל
להורות הוא שהרי אף בעת עסקם
בעניני עוה"ז לא נחשב להפסק
והיסח הדעת מלימוד התורה, כי גם
אז לומד ומקיים דברי התורה בדינים
השייכים בהם, ובכך שני הפירושים
על קוטב אחד יסובו דמה שהלך
לפנות לו מקום להתיישב, מעלתו
שוה למה שהלך לתקן לו בית
תלמוד.

☆

ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני
ידבר נא עבדך דבר באזני אדוני.
וגראה דבא לרמז כלל גדול בתפילה,
דהנה האריך באלשיך הקי כביאור
הכתוב ואתחנן אל ה', פ"י שהיה
מתחנן תחלה כדי שיוכל להתפלל
אחר כך, לאמר, פ"י הדבר שהיה
צריך לאמר, אלא שקודם לא היה
יכול לאמר כי היה בוש מלפניו
ית"ש והיה צריך להתפלל שיוכל
להתפלל, עיי"ש, וממעם זה תיקנו
חז"ל לומר קודם התפילה הפסוק הי
שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך,
דהיינו תפילה על עצם התפילה, והנה
כתב בייטב לב דו"גש אליו יהודיה
רמז לאיש הישראלי הנקרא יהודי
כמ"ש כי הגיד להם אשר הוא יהודי,

ע"כ, ואיתא במדרש ויגש אליו
יהודה, הגשה לתפלה, ועל כוונה זה
י"ל ויגש אליו יהודיה, הוא איש
היהודי המתקרב אל ה' בתפלה,
ויאמר בי אדני, ומהו הבקשה, ידבר
נא עבדך דבר באזני אדני, ותתן לי
הוכחה שאוכל להתפלל לפני ה'.

(כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א)

☆

ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני
ידבר עבדך דבר באזני אדני כי
כמוך כפרעה. י"ל בהקדם דברי
החת"ס שבחתוודע יוסף לאחיו היי
שב"ק, דעל הכתוב ומכא מכא והכן
דרשו חז"ל יוסף הקדים ושימר את
השבת עד שלא ניתנה, שנאמר
ומכא מכא והכן, ערב שבת היתה,
ואין והכן אלא לשבת שנאמר והיי
ביום השישי והכינו, נמצא דהיי ערב
שב"ק, ואח"כ כתיב הבוקר אור
ואנשים שלחו, נמצא דהיי שב"ק
ע"כ, והנה כשישב בנימין בבית
הסוהר היי השבטים בצער וזה לא
בכלל עונג שב"ק, והנה כתב
בעבודת ישראל דבכל השבוע בימי
החול יש מלאכים המעלים את
תפילות ישראל לפני הקב"ה, והם
רואים אם התפילות ראויים לכנס
לפני המלך מלכי המלכים הקב"ה אם
לאו, אבל בשבת קודש אין המלאכים
מעלים את התפילות אלא עולים ישר
לפני הקב"ה בלי שום סרסור,
ומבואר בספח"ק שיהודה דיבר לפני
הקב"ה, וז"ש ויגש אליו יהודה, היינו
שניגש יהודה להתפלל לפני הקב"ה,
ידבר נא עבדך באזני אדוני, היינו
שתפילותיו עלו לרצון מיד לפני
הקב"ה בלי שום סרסור דהרי אותו
היום שבת היה.

(הגה"צ ראש ישיבתינו שליט"א)

סיפורי צדיקים, בביאור הפסוקים המלאים זיו ונוגה מפיקים

בשפתי צדיקים

ויפול על צואריו ויבך על צואריו עוד

בשנת רנ"ב כאשר היתה עת צרה ליעקב במדינת ספרד ועוללים ויונקים נמרטים ונשחטים על קידוש ה' שם אשה אחת שכששחטו את שני בניה נגד עיניה ענתה ואמרה באומץ לבה: ה' אלקי, מעודי ועד עתה אהבתי אותך, אמנם כל זמן שצאצאי הנאהבים והנעימים חיו על פני האדמה אולי לא אהבתי אותך אהבה שלמה בכל לבי, כי גם לאהבת בני נתתי מקום בלבי, אולם כעת פניתי את כל לבבי להיות משכן לאהבתך, ועתה אקיים את מאמצי כ" ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך", ובה אמרת לפרש מה שכתב רש"י כאן: אבל יעקב לא נפל על צוארי יוסף ולא נשקו, ואמרו רבותינו שהי' קורא את שמע, ולכאורה אב שבנו האהוב לו מכל בניו אבד והיה מתאבל עליו ימים רבים בחושבו שחיה רעה אכלתהו, ופתאום התנוצץ עליו נור השמחה בעת שזכה לראות את הבן האהוב חי ובריא, אין מלים בשפת האנוש לתאר את גודל התענוג הנפלא המציף את כל חדרי לבו בעת שהבן האבוד נופל על צוארו לנשקו ולחבבו, ולזאת באו חז"ל ואמרו: שהי' קורא את שמע, שבאותה שעה הוא יחד את כל לבבו לאהבה את ה', ולא נשאר בו מקום פנוי לכניסת מחמדי תבל, ולכן לא נפל על צוארו של יוסף. (ספרן של צדיקים)

והיה בראותו כי אין הנער ומת

פע"א התנצל אחד לפני הרה"ק מקאצק זצוק"ל שהוא מחוסר פרנסה והוא לעת זקנתו, ויש לו הרבה בנים בעלי פרנסה ואינם מרחמים עליו, והוא היה תמיד מוסר נפשו בעדם, והשיב לו דמצינו זאת בתורה"ק והי' כראותו כי אין הנער ומת אביו מצרתו, ולכאורה קשה מדוע לא אמר כי יש לבנימין עשרה בנים, ואולי ימותו הם, מגודל הצער, ומוכח מזה כי אין הבנים מצטערים כ"כ בצרת אביהם, והטעם כי כשברא הקב"ה את אדם הראשון נתן בו כח של כל המידות שיהא בטבעו ובטבע הדורות הבאים, ונמצא שאדם הראשון שלא הי' לו אב דנברא מן האדמה, לא הי' בלבו מידה זו למסור נפשו עבור אביו ומשום זה לא נשאר רחמנות מבן על האב, משא"כ בנים נשתרשה המידה הזאת לדורות עולם.

ובני בנימין בלע וגו' וחופים

כשהתקיימה שמחת הנישואין של הגאון רבי עקיבא אייגר זצ"ל שלח לו דודו הגאון רבי בנימין וואלף אייגר מכתב וז"ל: עבדנא יומא טבא לרבנך, היום יום המוגבל לאפריינג בן אחותי חביבי כלבבי, אשר אקוה כי ימלא היום כאשר נועד, חכמי העיר פה כולם מפגרים וחוגגים בהאי יומא, כולם קרואים והולכים כהולך בחליל בעזו אהבתם אליך אל המשתה אשר עשיתי להם, כולם שמחים בשמחתך אוכלים ושותים חמרא וחייא לך בן אחותי גילת לבבי משושי ושמחתי וכו' עכ"ל, ואכן כתב לו הגרעק"א מכתב בחזרה וז"ל: לכבוד מר דודי ומסרפי ציודעי ואלופי הגאון רבי בנימין וואלף נ"י, תודות אלף אל אדוני על הדבר אשר עשה לשמוח ביום שמחתי בפומבי, והוא אות נאמן על עזו אהבתו וכו' עכ"ל"ק, (מכתבים אלו הלא הם כתובים בשו"ת רעק"א סי' כ"ט), וידוע הוא הדבר אצל חסידים ואנשי מעשה ממקומות רחוקים שקשה עליהם להשתתף בשמחה בגופם חוגגים במקומם בעת החתונה, ונקראת בשם "סעודת רבי עקיבא אייגר", ומקור הדבר הוא ממכתב הנ"ל, ועפי"ז יש לפרש מה דאיתא במדרש למה קרא בנימין לבנו בשם "חופים" ע"ש שלא ראה יוסף בחופתי ולא ראיתי בחופתי עכ"ל, ולכאורה יקשה למה קראו חופים שהוא שם חיובי המורה על היותו בחופה, והו"ל לקרותו בשם שלילי המור על העדר היותו בחופה, אכן לפי הנ"ל יובן דזה עצמו הוא הרבותא דאע"ג שלא השתתף בגופו אצל חופתו, מ"מ בלבו היה שמח ומשתתף בשמחתו מריחוק מקום וקירוב הלב, והשתתפות כזו חשובה יותר מהשתתפות הגוף בעלמא, וכמו שכתב הרה"ק רבי משה מקאברין זי"ע שהתנצל למקורביו על שלא יוכל להשתתף בשמחת נישואיהם, וכותב בזה"ל: ותאמינו שלבבי ודעתי יהי' עמכם בשמחתכם מפה, וטוב יותר ממה שיהיו מקורבין הגופין, עכ"ל"ק, ולזה שפיר קרא אותו "חופים", שהי' חשוב לו כאילו באמת השתתף בשמחתו. (באהלי צדיקים)

בי לך טוב להודות

מעומקא דליבא, אשנר בזה מזל'א
טבא, אל ידידי וחבירי היקר הנודע
לצפארת, מידותיו הטובים לראשו
עטרות, לן בעומקא של הלכה ובהווית
דאב"י ורבא, האי צנצנא דדהבא,

הר"ר יצחק אליעזר היילברון הי"ד

לרגל שמחתו בהולדת בנו בכורו ני"ו

ויה"ר מלפני אבינו שבשמים, שתזכה לראות
ולרוות מימיו מלא חפניים, תענוג ונחת
דקדושה, במדה מרובה וגדושה, וכט"ס.

ב"ד ידיד מוקיר

יצחק הערשקאוויטש

גם אני מצטרף לברכה:

יהשע צבי הלוי יאןשעף

מאמרים נחמדים, ע"ד דרוש מיוסדים, כפתור ופרה משוקדים

פרפראות לחכמה

נשלח רמז רכ"ו) דאין בשלח אלא לשון לוי, ולפי"ז יש לפרש בן הפסוק "וישלח את אחיו" שעשה להם לוי, "וילכו" יוסף יחד עם אחיו שהרי חבר לחבר צריך ללות עד תחום שבת, "ויאמר אליהם אל תרגזו בדרך" אל תעסקו בדברי תורה, כי רק מי שאין לו לוי יעסוק בתורה, ואני הרי עשיתי לכם לוי. (מעשה רוקח)

☆

ויאמר אליהם אל תרגזו בדרך. ופרש"י אל תרגזו בדרך אל תפסיעו פסיעה גסה, והקשו המפורשים מדוע לא הזהירם יעקב שלא יפסיעו פסיעה גסה, וי"ל דהנה נודע שהשבטים קיבלו עליהם מעת מכירת יוסף שלא לשתות יין, כמו שדרשו חז"ל עה"פ וישתו וישכרו עמר"ו והנה א"י בגמ' (פסח ק"ג:) דפסיעה גסה נוטלת אחד מחמש מאות ממאור עינו של אדם, והרפואה לכך היא שתיית יין קידוש, ולפי"ז לא חשש יעקב שיפסיעו פסיעה גסה יען כי בלא אזהרתו לא יפסיעו פסיעה גסה, כי חליש את עיניהם ואין להם תקנה ורפואה לשתות יין של קידוש, שהרי לא טעמו כל השנים הללו טעם יין, אמנם כשהיו אצל יוסף שתו עמו יין, ואם כן היה יוסף חושש שיפסיעו פסיעה גסה, מאחר שיש להם תקנה לשתות יין קידוש, לכן הזהירם "אל תרגזו בדרך" שלא יפסיעו פסיעה גסה. (הגאון ר' שמעון סופר זצ"ל)

ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף העוד אבי חי. ידוע קושיית המפר' והלא כבר שאל אותם אודות אביו והשיבוהו שהוא חי, ואפ"ל דהנה אמרו חז"ל אשר זיו איקונין של יוסף היה דומה ליעקב, ולכן לא היה יכול יוסף להבין איך אפשר הדבר אשר אחיו לא יכירו אותו, ומזה שפט אשר שקר בפיהם, כי בוודאי לא יחיה אביהם, ולכן שאל "העוד אבי חי" כלומר שמא אבי כבר זמן רב אינו חי, ולכן אינכם זוכרים את צורת פניו, ולכן לא הכרתם גם אותי, כי אין דמות דיוקנו לגד עיניכם, ולא יכלו אחיו לענות אותו כי נבהלו מפניו, היינו יען הסתכלו בפניו, וראו אשר באמת הוא כצורתו של אביהם. (ילקוט האורים)

☆☆☆

והנה עיניכם רואות ועיני אחי בנימין כי פי המדבר אליכם. ופרש"י כי פי המדבר אליכם בלשון הקודש, ונראה לפרש דהנה לכאורה יש להקשות מדוע לא הכירו האחים את יוסף מיד ע"י "טביעות עינא דקלא", כפי שמצינו בגמ' (חולין י"ז:) שאפילו לגבי איסורים סומכים על טביעות עינא דקלא, אך יש לומר דטביעות עינא דקלא אינה אלא כאשר מדבר האדם בשפתו, אבל כאשר הוא מדבר בשפה אחרת לא אמרינן טביעות עינא דקלא, ולכן כאשר דיבר יוסף עד עכשיו בשפה המצרית לא הכירו אותו האחים בטביעות עינא דקלא, אמנם עכשיו אמר להם והנה עיניכם רואות שאני הוא יוסף, והטעם, "כי פי המדבר אליכם – בלשון הקודש", ואם כן כבר תוכל להכיר אותי בטביעות עינא דקלא. (אהבת יהונתן)

☆☆☆

ולבנימין נתן שלש מאות כסף וגו'. ולאביו שלח כזאת עשרה חמורים וגו'. וברש"י שלח כזאת כחשבון הזה, ומהו החשבון עשרה חמורים, וצ"ב, ושמעתי עפ"י"מ שאחז"ל (נבא נמל 6"ז) אין יוצאים מארץ ישראל לחוץ לארץ, אלא א"כ עמדו סאתים בסלע, והנה משאוי חמור הוא לתך, דהיינו ט"ז סאה (נבא מנעם 5) נמצא שמשא עשר החמורים הוא ק"ג סאה, ואם סאתים בסלע, אז עולה ק"ג סאה ע"ה סלעים – שהם שלש מאות דינרים, כי הסלע הוא ד' דינרים, והנה סתם כסף האמור בתורה הוא דינר (נמרות 2), וז"ש "ולבנימין נתן שלש מאות כסף" דהיינו ש' דינרים "ולאביו שלח כזאת" כחשבון הזה של ש' דינרים, הם עשרה חמורים הנושאין ק"ג סאין, וא"כ הם סאתים בסלע ומותר לו לצאת מא"י. (חנוכת התורה)

☆☆☆

וישלח את אחיו וילכו ויאמר אליהם אל תרגזו בדרך, ויעלו ממצרים וגו'. ופרש"י אל תרגזו בדרך אל תעסקו בדבר הלכה, ולכאורה תיבת "וילכו" מיותר הוא, שהרי אמר אח"כ "ויעלו ממצרים", עוד יש לדייק דלכאורה ה"י לו לומר להיפוך "ויאמר אליהם אל תרגזו בדרך וילכו" כי איך יתכן שאחר שהלכו כבר מאתו אמר להם, ונל"פ עפ"י"ד הגמ' (סוטה מ"ז:) אמר ר' יהושע בן לוי המהלך בדרך ואין לו לוי יעסוק בתורה, וא"י בילקוט (פי

ולשמך נאה לומר

בשיר ושבחה והלל, מעומק לבבינו נהלל, קדם ידידנו וחברינו המוכתר בתשבחות אשר אנו למלל, תורה יר"ש וחסידות אצלו שזורים, שמו הטוב נודע בשערים, במידותיו הטובות והיקרים, ראש וראשון לכל קדשים, מרבה להטיב לאנשים.

החתן יחיאל מיכל יואל פוקס הי"ו

לרגל שמחתו באירוסיו עב"ג למז"ט ובשעטו"מ

יח"ר שהיווה יעלה יפה, בחוד ותפארת, יפרח כגפן אדרת, ויאר ה' פניו אליך, לשמרך בכל דרכיך, וראתה בגם לבגדך, עוסקים בתורה ובמצוות כאוות נפשיך, אב"י.

כעתירת וברכת ידידך השמחים בשמחתך
אפרים אלחנן סאנדער,
יואל משה גליק, יואל קליין

עניינים נפלאים, בסוגיות ובפסולרים, בעניני חנוכה נאמרים

ודרשת והקרת

בענין נידוי על תנאי

התרה, ובמרכבת המשנה כ' דעל כרחק צ"ל שלא ידעו שנידוי על תנאי צריך הפרה דאי לא נימא הכי מה יועיל הנידוי הרי ממילא צריך להפיר נידוי אפי' אם נתקיים התנאי, אלא צ"ל שסברו שאין צריך התרה.

ובעמק יהושע (ח"ב דרוש א') כ' לתרץ למה לא התיר יעקב הנדר ליהודה, דכיון שכבר נתקיים התנאי אינו מנודה בדיני אדם רק יש עליו עונש דיני שמים, ועל כן אין ההתרה והפרה יכול לחול על הנידוי כיון שהנידוי בעצמו לא חל, והא דאמרין נידוי על תנאי צריך התרה זהו דווקא קודם שיקיים התנאי ועל כן צריך הפרה דאע"פ שיתקיים התנאי יהיה עליו עונש בדיני שמים, אבל לאחר שנתקיים התנאי כיון שכבר אינו אסור בדיני אדם, אבל לאחר שיהודה מת אז התחיל העונש בדיני שמים וע"כ היו עצמותיו מגולגלין בארון.

ולפי"ז לא קשה מראיית הרדב"ז הנ"ל או משום דס"ל שאין צריך התרה, או משום דס"ל שכבר היה אחר התנאי ואז לא מהני התרה. ברם, באור החיים חק' בפרשתן נקט בפישטות שיעאע"ה היה יכול להתיר נדרו. והריטב"א (במס' מכות שם) הביא בשם מורו דיהודה נענש שלא קיים התנאי דבנימין נשאר עם יוסף ולא העלהו לאביו, ובס' האשכול (ס' מ"ו) מביא שכן סבר ר' אפרים, אבל הקשה עליו שא"כ איך מביא הגמ' ראייה מיהודה שנידוי על תנאי צריך הפרה הרי יהודה לא קיים את התנאי, ועוד שוודאי הוא קיים התנאי כיון שבנימין נחשב מבין יורדי מצרים.

לא הותר נידויו של יהודה כיון שלא עשה תנאי כפול

עוד כתבו המפרשים (עי' רא"ם) דלהכי צריך הפרה כיון שלא עשה תנאי כפול, וכ"כ באוה"ח (פר' מקץ) שאם יהודה היה עושה תנאי כפול לא היה צריך הפרה, עיי"ש. והקשו המפרשים דבתוס' בשבועות (לז') משמע דבאיסורא לא צריך תנאי כפול.

אמנם השער המלך (פ"ו מהל' אישות) מחדש שבאיסורא אין צריך תנאי כפול היינו דווקא לחומרא אבל לא לקולא, וא"כ הכא שפיר היה צריך תנאי כפול כיון שרצה להקל מעליו הנידוי. ובגנזי המלך שם מעיר דהכא בוודאי היה עיקר ההתחייבות להחזיר את בנימין לאביו, והנידוי היה רק לזירוז בעלמא, וא"כ אמאי צריך תנאי כפול.

וי"ל דבתוס' בכתובות (נו.) ד"ה הרי וכו' משמע דהא דבעינן תנאי כפול הוא משום דעצם הדבר שמועיל תנאי על מעשה הוא חידוש שילפינן מבני גד ובני ראובן, וא"כ אמרי' אין לך בו אלא חידוש, וכיון ששם היה תנאי כפול הכי נמי בכל תנאי, עיי"ש. ולפי"ז הכא שהתנאי לא היה על המעשה אלא על הנידוי גופא, וא"כ אין בו חידוש כיון ששניהם דיבור ולא מעשה, וא"כ שפיר לא היו צריכין תנאי כפול.

במס' מכות (יא) איתא אמר רב יהודה אמר רב נידוי על תנאי (פי' העושה נידוי על חבירו אם לא יעשה כך וכך) צריך הפרה מנלן מיהודה דכתיב אם לא הביאותיו אליך וגו' וא"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן מאי דכתיב יחי ראובן ואל ימות וגו' וזאת ליהודה כל אותן מ' שנה שהיו ישראל במדבר עצמותיו של יהודה היו מגולגלין בארון עד שעמד משה ובקש עליו רחמים וכו', עכ"ד הגמ'. וכתבו התוס' שם דסתם נידוי על תנאי דבידו לקיימו אין צריך התרה רק בנידוי כגון הכא שלא היה בידי ראובן דאולי יוסף יעכבנו או שמא יקראנו אסון, ובנידוי כזאת צריך הפרה אפי' אם קיים התנאי דהוי כאילו קיים הנידוי אפי' בלא התנאי כיון שאינו בידו.

האם יהודה נידה עצמו גם בעוה"ז או רק בעוה"ב, והאם הוי

ב' נידויים נפרדים

ובמרדכי' (ב"מ סי' שניד) מביא בשם ר' פרץ דהמקבל נידוי בעוה"ב אין לו התרה בעוה"ז, ויש שפירשו הטעם שכיון שעדיין לא חל הנדר בהאי עלמא ע"כ אי אפשר להתירו רק אחר שחל, אמנם לא נראה ליה להמרדכי שנידוי לעוה"ב הרי שפיר חל מעתה ועד עולמי עולמים וא"כ שפיר יכול להתירו, ועל כן כ' דטעמו של רבינו פרץ דכיון שהמנודה בעוה"ז מנודה מהבריות, והמנודה בעוה"ב מנודה מהקב"ה, וכמו שהמנודה בעוה"ז היתירו תלוי בבריות כן המנודה מעוה"ב היתירו תלוי בהקב"ה, ומביא ראייה מיהודה שהיו עצמותיו מגולגלין בארון עד שהקב"ה היתירו, ולא בני אדם. ובשו"ת התשב"ץ (ח"ב סי' ע"ב) כתב דיהודה לא נידה עצמו רק לעוה"ב, ומביא שכן איתא במדרש (פצ"א אות י'), ועל כן אי אפשר להתיר הנדר, כיון שעדיין לא חל, ואפי' אי נימא דנידה עצמו גם בעוה"ז מ"מ אי אפשר להתיר הנדר בעוה"ב, כיון שהם שני נידויים נפרדים, ולא אמרינן נדר שהותר מקצת הותר כולו, עכתו"ד.

אמנם בתשו' הרדב"ז (ח"ב סי' תר"ס) מבאר דברי הר' פרץ או משום חומרת הנידוי, או משום שעדיין לא חלה הנידוי, ולבסוף מסיק שאף דאין לו הפרה אם היתירוהו מותר, כיון הותר בעוה"ז הותר בעוה"ב וכי נדר שהותר מקצתו הותר כולו, והוא דלא כהתשב"ץ.

האם יהודה היה יכול בעצמו להתיר נידויו

והנה הרמב"ם (פ"ו מהל' ת"ת ה"א) כ' נידוי על תנאי אפילו על פי עצמו צריך הפרה תלמיד חכם שנידה עצמו ואפילו נידה עצמו על דעת פלוני יכול להפיר לעצמו וכו', והראב"ד השיג עליו שזה אינו מחזור שא"כ אמאי יהודה לא הפיר הנידוי לעצמו, ועל כל זה קשה למה יעקב לא היתירו. והכסף משנה כ' דכיון שסוף כל סוף החזיר יהודה את בנימין לחיק אביו ונתקיים התנאי על כן חשב שאין צריך

פנינים וחידושים בגמרא מס' גיטין הנלמד במסגרת חברת "יסודי התורה" נו"נ ע"י אחד המגי"ש

פניני התורה

איברים שנקטעו מאדם חי האם יש חובה לקברם

דין הרמ"א דסי' קכ"ד, וזה שייך רק בדבר הטעון שריפה, אבל דבר הטעון קבורה שקיים לזמן מרובה, פשיטא דלענין גט דלא שייך כתותי מיכתת שיעורא, כיון דלא בעיא שיעורא דלא מיפסל, ואינו דומה לשריפה דחידוש הר"ן דלר"ש דכשרוף דמי והוי כאינו בעולם, אבל לא בדבר הצריך קבורה דאף דקבור דמי אבל עדיין בעולם.

ודברי התוס' (ביבמות ק"ד ד"ה סנדל) הנ"ל דאף בדבר העומד לקבור כקבור דמי, רק לסנדל של חליצה דבעי שיעור דאף בזה מיטך שייך כתותי מיכתת שיעורא, ואף בזה יש מחלוקת דבשער אפרים (סוסי' ל"ח) דעתו דבנקברין מכיון שקיימין לזמן מרובה לא אמרינן כתותי, אבל לא לענין זה דליפסל משום דהוי כמו שאינו בעולם, כיון דאף כשקבור עדיין ישנו בעולם וזה ברור.

ועיי"ש עוד שכתב דבלא"ה אפשר לדחות ראיותו, דרש"י שפירש הא דקאמר הגמרא דיד של עבד א"א למקצי משום דאסור לחבול, ולא משום דהגט יהיה פסול, משום דזה רק לר"ש דכל העומד לשדוף כשדוף דמי, ולא לרבנן דפליגי עליה, ורוב הפוסקים פסקו בזה כרבנן, ורש"י רצה לפרש אליבא דר"ש עיי"ש. [והחלטה למעשה מצאנו בזה אריכות בספרי השו"ת, ועיין בהמשך].

לב עכורים שהושטל בישראל האם צריך לקברה

בשו"ת שבט הלוי (ח"י סי' ר"ט) נשאל במי שעבר השתלת לב, ואחר כמה שנים הוזקק להשתלת נוספת, אמנם הלב שהושטל בפעם הראשונה היה לב של גוי האם יש צורך לקבור הלב מאחר שהיה בגוף יהודי מספר שנים יתכן התחברו לו רקמות.

וכתב וז"ל: בענ"ד הרני נוטה דאין כאן חיוב קבורה, דעצם קבורת אבר שלוקח מאדם שעדיין חי, אינו מדין קבורה, אלא מדין זהירות מפני טומאת כהנים שיש באבר מן החי וכו', ואם נקרא זה אבר מן החי לענין טומאה, הנה אע"ג דכתב הרמב"ם (פ"ה טמאכא"ס) דלב נקרא אבר מן החי אעפ"י שאין בו עצם, הא לענין טומאה ידוע דפסקין דרק אבר שיש בשד עצם ועצמות כמבואר במשנתנו וברמב"ם הל' טומאת המת, וכיון שכתב הפ"ת (ויר"ד סי' שס"ב) דקבורת האברים רק משום דאין אבר מן החי כנ"ל, א"כ גם בישראל אין שייך זה בלב, ונהי דהעולם נזהר בזה גם מטעם סגולה ועוד טעם, מכל מקום אין זה מעירק הדין, וכיון שכאן עצם הלב היה של גוי אף שהושטל תוך גוף הישראלי מ"מ כיון שלטו וגם עכשו אח"כ יהיה לו לב של ישראל דעתי פשוט דאין כאן חיוב או מנהג קבורה עכ"ל.

במשנה (דף י"ט) **"על הכל כותבין את הגט... ועל הקרן של פרה** אף אם היא עדיין מחוברת אליה **ונותן לה את הפרה** וצריך הבעל לתת לה את כל הפרה, וכן יכול לכתוב את הגט **על יד של עבד ונותן לה את העבד** שהבעל צריך לתת את כל העבד להאשה. ובגמרא (דף כ"א) שואל הגמרא מדוע צריך הבעל ליתן לאשתו את כל הפרה וז"ל הגמרא: **בשלמא יד העבד** כשהוא מוגרשה בגט הכתוב על יד העבד מוכן מדוע צריך הבעל ליתן את העבד כולו, ואי אפשר שיתן לה רק את היד שהגט כתוב עליה, שהרי **לא אפשר למקצייה** אי אפשר לקוצצה לפי שאסור לאדון לחבול בעבדו, ואם חבל בו וקטע את אחד מאיבריו הוא יוצא לחירות (רש"י), **אלא קרן של פרה** למה צריך ליתן לה את כל הפרה **ליקצייה וליתביה** לה יקצוץ את הקרן שהגט כתוב עליה ויתנו לה בגירושיה, ומתירין הגמרא **אמר קרא וכתב ונתן לה, מי שאינו מחוסר אלא כתיבה ונתינה** שאין כשר לגט אלא כשאין צריך רק למותבו וליתנו לה בלבד, **יצא זה שמחוסר כתיבה קציצה ונתינה** שהוא צריך מעשה של קציצה בין הכתיבה לנתינה שהוא פסול, ולכן צריך ליתן את כל הפרה.

ראיה מסוגיין שאין צריך לקבור אבר מן החי

הנה ידוע מה שדנו הפוסקים באדם שנקטע לו אבר ל"ע עקב מחלה וכדו', האם צריך לקבור האבר או לא, ובשו"ת בית דוד (לישער, סי' ט"ו) מוכיח מסוגיין דאין דין קבורה באבר מן החי, דמבואר בגמרא דאם כתב הבעל הגט על ידו של העבד צריך לתת לה את כל העבד ואינו יכול לקצוץ יד של העבד ולתת לה רק היד, דהרי אסור לחבול בעבדו, ואם חבל הרי הוא יוצא לחירות.

ואם נאמר דאבר מן החי צריך קבורה הרי הגט פסול משום דכל העומד לקבור כקבור דמי, כמו שכתב הר"ן דגט העומד לשריפה פסול משום דכתותי מיכתת שיעורא, וכל העומד לשרוף כשדוף דמי, א"כ ה"ה נאמר דכל העומד לקבור כקבור דמי, א"כ הגט בלא"ה פסול אם יקצוץ ידו של העבד כיון דצריך קבורה, וכל העומד לקבור כקבור דמי, ועי"כ דאין צריך קבורה (ועיי"ש שטעין לר"ש פט"ו דאחלות, ומקנה קידושין כ"ז אי עבד צריך קבורה).

דחיית הראיה, חילוק בין כל העומד לשרוף, לכל העומד לקבור

אמנם בשו"ת חלקת יעקב (ויר"ד סי' קצ"ה) הביא דבריו וכתב עליו וז"ל: ולפע"ד כל דבריו תמוהין בראיה זו, ובמחכת"ה עירבב שני דברים כחד, דדין כתותי מיכתת שיעורא לא שייך כלל בגט כיון דלא בעי שיעורא, וכמבואר להדיא בר"ן (סו' וכו'), רק הר"ן מחדש דלר' שמעון דס"ל כל העומד לשדוף כשדוף דמי והוי כמאן דליתא בעולם, אף בגט דלא בעי שיעורא יפסל הגט, וזה



חיי"ם וברכה למשמרת שלו"ם

מעומקא דליבא, נשגר בזה ברכת מזלא טבא, קדם הדר"ג האי גברא רבא, חיי"ם שיש בו הרבצת תורה, פה מפיק מרגליות בעוז ובגבורה, מגיד שיעורין בקהילתינו, עומד תמיד לימין פעולותינו, ודואג למען הרמת קרנינו, סיני ועוקר הרים, צולל במים אדירים, ומעלה מרגניתא בשיעוריו ודרשותיו היקרים, נודע בחריפותו ובבקיאותו, ובעבודתו זו תפילתו, שמו מעריצים ומהללים כתהילתו,

הרב הגאון רבי חיים שלום קליין שליט"א

לרגל השמחה שבמעונו באירוסי נכדו הבה"ח מו"מ נ"ץ

בן בנו החשוב תלמיד חכם ומרביץ תורה

הרה"ג ר' דוב בערל קליין שליט"א

ראש כולל "מעשה חושב" עיה"ק ירושלים תובב"א

וצרופה בזה ברכתינו, בשם כל קהל עדת קהילתינו, שמשמחה זו יושפע לו בריות גופא ונהורא מעליא, ויזכה להמשיך בהרבצת התורה לעלם ולעלמי עלמאי, וימשיך לעמוד לימין פעולותינו, לפאר ולרומם קרן התורה והחסידות בתוכינו, ויתברך בברכת שלו"ם, מעתה ועד עולם.

החותמים לפען שפו באהבה ובהערצה

הגבאים

הלכות ודינים, מפסקי הראשונים והאחרונים, עם תוספת ביאורים וטעמים שונים

חוקים להורותם

הלכות שמיטה (ט)

נערך ונסדר ע"י הרב יהואל מייכל אברהם פרידמאן שליט"א

קיצור מגילות הקודמים

איסור ספיחים - תבואה, קטניות, וירקות
שצמחו בשנת השביעית אסורים באכילה, וזהו הנקרא "איסור ספיחים" וטעם האיסור הוא מחמת שגזרו רבנן משום עוברי עבירה שזורעים בסתר בשנת השמיטה, ויאמרו שצמחו מעצמם (רמב"ם פ"ד הל' א-ב, ובגמ' פסחים נ"ב הוזכרה מחלוקת אי איסור זה הוא מדאורי או מדרבנן, ובתורת כהנים על הפסוק "את ספיח קצירך לא תקצור" מכאן שמכו חכמים על הספיחים שיהיו אסורים בשביעית, ועל הפסוק "הן לא נזרע ולא נאסף את תבואתינו" אם אין זורעים מה אנו אוספים, א"ר עקיבא מכאן שמכו חכמים על הספיחים שיהיו אסורים בשביעית, וחכמים אומרים אין הספיחים אסורים מה"ת אלא מדרבנן, וברמב"ם מבואר דהלכה שאסורים מדרבנן).

מין הפירות לאיסור

איסור ספיחים חל רק על תבואה, קטניות, וירקות שהם גידולי שדה שנזרעים מדי שנה בשנה, אבל בפירות האילן שהם מינים שנזרעים אחת לכמה שנים אין בהם איסור ספיחים (שם ה"ג, דלא שייך בהם טעם האיסור, דליכא למיחש שמא יזרעו בשמיטה ויאמרו שצמחו מעצמם, כיון דהם אינם צומחים באותה שנה שנזרעו).

ולמעשה - על פי רוב הירקות שנקטפים עד לערך חודשי כסלו טבת, הם עדיין אינם בגדר איסור ספיחים דצמיחתם היתה בשנת השישית, והירקות הנקטפים אחר חודשים אלו, חל עליהם איסור ספיחים דצמיחתם היתה בשנת השביעית.

גידולים משדות של נכרים

גידולים שצמחו בקרקע של נכרי אין בהם איסור ספיחים, הן אם הם צמחו מעצמם בקרקע של נכרי, והן אם הם נזרעו בשמיטה על ידי נכרי בקרקעו

(רמב"ם פ"ד הכ"ט, וטעמו משום שלא גזרו על הספיחים אלא מפני עוברי עבירה, והעכו"ם אינם מצווים על השביעית בכדי שנגזרו עליהם).

וכל זה דווקא לגבי איסור ספיחים, אולם לגבי קדושת שביעית כבר כתבנו בגלילות הקודמים דנחלקו בזה הפוסקים, אי שייך קדושת שביעית בפירות נכרים, ולמעשה זה תלוי במנהג המקומות.

ספיחים בשדה הפקר

ספיחים הצומחים בשדה של הפקר גם כן אסורים (חזו"א סי' י' סק"ו, ולכאור' פשוט הוא, אלא דהוא בא לחדש דלא תימא דשדה הפקר נחשבת כשדה בור שאינה עומדת לזריעה ואינה בכלל איסור ספיחים, אלא בא לומר דיש בה איסור ספיחים כיון שבעצם היא טובה לזריעה ועומדת לזריעה).

ולכן יש לזהר מאוד בשנת השמיטה [מחודשי כסלו טבת] שלא לקטוף ולאכול ירקות משדות אפי' של הפקר משום חשש ספיחים.

ספיחים בבנות

לפי המבואר לעיל גזירת ספיחים שייך בירקות ולא בפירות, אולם לגבי בנות אף שדינם כירק נקטו כמה פוסקים דאין בהם איסור ספיחים כיון דצמח הבנות נותן פירות רק כשנה וחצי לאחר תחילת צמיחתו ואינו דומה לירק שנותן פירות בשנת הצמיחה, וגם כיון שאת הבנות לא זורעים מדי שנה אלא הם מתרבים מעצמם שיוצאים צמחים חדשים משורשי הצמחים הישנים ואל שייך בהם גזירת ספיחים דשמא יזרע (מובא בספרים שכן פסק החזו"א, וכן פסק בסי' שמיטה כהלכתה פ"ב ו').

אולם יש שנקטו דיש בהם איסור ספיחים (שו"ת מנח"י ח"ח סי' צ"ה, וכתב שם דכן נהגו בירושלים).

לעילוי נשמת

האה"ח מרת **אסתר פארקאש** ע"ה

ב"ר מנחם ישראל ז"ל

גלב"ע ה' אדר



לעילוי נשמת

האה"ח מרת **פניה כהן** ע"ה

ב"ר משה צבי ז"ל

גלב"ע ה' טבת



דברי התעוררות בענין התחזקות בתפילה

מתוך דרשת מורינו הגה"צ ראש ישיבתינו שליט"א

בליל זאת חנוכה העל"ט

על כי על ידי השירות ותשבחות שמשורר בקול נעים בגילה ורגן נכרתים ונסתלקים הקליפות מן הש"ץ אווירים, ולכן שם קר"ע שטן הוא בתפילת רבי נחוניא בן הקנה בראשי תיבות ק'בל ר'נת ע'מך ש'גבינו ט'הרינו נ'ורא, עי"ש בדבבה"ק.

איך מיין דא ארויס צו ברענגען וואס מ'האט שוין גערעדט פון דעם אפאר מאל, אז ליידער איז לעצטנס זייער נפרץ געווארן אז מ'קומט שפעט צום דאווענען שבת קודש, אוודאי איז דא אידן און אינגעלייט וואס קומען ערליך פריה צום דאווענען און דאווענען ברכות און הודו מיט נשמת אינאיינעם מיטן גאנצן ציבור, אזעלעכע אידן בעטן און האפן אז ס'זאל זיין קבל רינת עמך שגבינו אזוי ווי דער ראששיצער רב זאגט, אבער ליידער איז דא אזעלעכע וואס פארשפעטיגן מדי שבת בשבתו און ס'איז שוין ליידער נישט קיין בושא ביי זיי, ווייל ההרגל נעשה טבע, און מ'הייבט אן צוכאפן דאס דאווענען אינמיטן קל אדון וכדומה, ליידער איז דא אזעלעכע וואס עס קען אריבערגיין א גאנץ יאהר אין ער איז נישט אנגעקומען אפילו איינמאל צום דאווענען פאר ויברך דוד!! עס קען אריבערגיין וואסן לאנג און מ'דאווענט נישט אזוי ווי א טאטע פאר קינדער דארף צודאווענען!! אזוי ווי איד וואס בעט אויף געזונט און פרנסה דארף זיך אויסבעטן!! ליידער איז דאך צרכי עמך ישראל מרובים, אידן דארפן גרויס רחמים.

ובאמת אין הדברים אמורים אלא ביום השבת, אלא ה"ה לכל ימות השנה, כי בימים שעברו לא היו כל כך מנינים בבתי מדרשות, וכל אחד ידע מהו המנין הקבוע שלו, וכ"א ידע השעה המדויקת שעליו להיות כבר בבית המדרש והתפלל מהחל ועד כלה כדבעי, אולם כהיום תלי"ת שנתרבו הציבור כ"י ויש הרבה מנינים ובכל החדרים, ישנם אנשים שיש להם מנין קבוע ומתפללים שם כל סדר התפילה כראוי, אבל אלו שלא קבעו להם מנין קבוע, עושים חשבון לעצמם למה להם להכנס למנין שמתחילים כעת אמירת הקרבנות כאשר במנין אחר אוחרים כבר בשירה או בהללויה, ובשעת קריאת התורה אז משלים מה שהחסיר, ויכול לעבור עליו כל ימות השבוע בלי שהתפלל אפי' יום אחד כדבעי, ובוודאי שאף אחד אינו מתכוון לזה בזדון וקלות ראש ח"ו, אלא יצרו

...הנה בימי החנוכה נשאר לנו דבר אחד דוגמת בית המקדש הוא הדלקת המנורה, אבל בשאר ימות השנה אין לנו דוגמא לבית המקדש, כי בעוה"ר אי אפשר לעשות העבודה ולהקריב קרבנות בבית ה', רק דבר אחד נשאר לנו כמו שדרשו חז"ל (תענית ב) על הפסוק (דברים יא י) לאהבה את ה' אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם, איזו היא עבודה שהיא בלב הוי אומר זו תפילה. זו העבודה שנשאר לנו בדורינו, ובה מקיימים ונשלמה פרים שפתינו. וכמו שכתב בספה"ק נועם אלימלך (פ' בראשית) כתב בזה"ל: עבודה היא התפילה שהיא עיקר עבודה שבלב, כמו"ש ולעבדו בכל לבבכם זו תפילה, כי הלב מבין ובה יוכל לעלות להביקות הבורא ולקשר עצמו בו יתברך, דתפילה הוא לשון קשר שמדבק עצמו בבורא ב"ה בדביקות גדול, עכ"ל"ק.

מרן ד"ו רביה"ק זללה"ה בדברי יואל כתב לתרץ קושית הבית יוסף (בסימן עת"ה) דכיון דשמן שבפך היה בו כדי להדליק יום אחד, נמצא שלא נעשה הנס אלא ז' ימים, ולמה קבעו חנוכה שמונה ימים, דאכן שלא נעשה נס רק שבעה ימים, אלא שיום זאת חנוכה תקנו כדי שיוכלו להתבונן ולהמשיך השפעות הטובות שזכו לקבל בימים הנעלים האלו לכל ימות השנה, עכ"ל"ק. ואם כן ביום זה שבו ביום נגמר חינוך בית המקדש וכל כליה, וביום זה התחילו כלל ישראל לעשות העבודה, בודאי מוטל עלינו להתבונן ביום הזה שעיקר ימי החנוכה נתקנו לימי הלל והודיה, וענין זה צריך להמשיך לכל ימות השנה להתפלל ולהודות להשי"ת.

והבט וראה לשון כסף נבחר מה שכתב בספה"ק זרע קודש (לשביעי של פסח) וז"ל: משל לאחד שבא לטבול בנהר בימות החורף, והנהר נקרב בקרה, אם בא לטבול ולטהר עצמו אי אפשר לו לטבול ולקבל טהרה, עד שישבור מוקדם את הקרח הקרוש מלמעלה, ואחר כך מקבל על ידי הטבילה במים הטהרה, ולכן אומרים בכל יום פסוקי דזמרה קודם קריאת שמע של שחרית שהם דברים העומדים ברומו של עולם, וצריך לאמרם בקדושה וטהרה לנר"ן במחשבה זכה, ולכן מכריזין תחילת הקליפות ע"י פסוקי דזמרה ואמירת השירה לזמר כל עריצים ולהכרית החוחים והקוצים הסובבים ומעכבים השפעת הקדושה והטהרה ממקור עליון, כ"כ בספרים שיש מן הארץ עד לרקיע ש"ץ אווירים מלאים קליפות, ולכן נקרא החזן ש"ץ

בעת הישועה. והוא שאנו מבקשים (בסליחות) המצא לנו בקשתינו, שע"י בקשתנו ימצא לנו הקב"ה בדרך מציאה את התפילות הקדושות של אבותינו הקדושים שיסייעו בידינו לעורר רחמים בעדינו, וכמה שהובטחנו ובקשתם משם את ה' אלקיך, דאף שאין בקשתנו בבחינה הראויה בכל לב ונפש, מ"מ ע"י שנבקש הבו"ת כפי השגתנו יהי ומצא"ת שנמצא תפלה כזו שהיא בבחי' כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך, ה"ה התפילות של אבותינו ורבותינו הקדושים שבכל דור ודור שהיו דורשים את השי"ת בכל לבבם ונפשם, ותפילותיהם הקדושות יסייעו לתפילותינו שנושע בדבר ישועה ורחמים, עכ"ל"ק. **איז אוודאי איד וואס דאווענט נישט ווי עס דארף צו זיין, נישט נאר ער טרעפט נישט די תפילות פון זיינע אבות, נאר אפילו די אייגענע תפילות טרעפט מען נישט חס ושלום!!**

ובודאי כאשר משתדל האדם להתפלל כראוי מתחילתה ועד סופה, יזכה שיצטרפו תפילות אבותינו ורבותינו להעלות תפילתו לשמי רום, ועל כן ביום זאת חנוכה שבו נתחנך בנין בית המקדש צריכים להמשיך עליו את עבודת ההלל וההודיה, וכמבואר בספח"ק דברי חיים לחנוכה שאדם אפילו אם הוא מגושם מאוד ורחוק בבחי' פתח ביתו מבחוץ, ימי החנוכה מאירה לו שיוכל לחזור לפתחי הקדושה, ועל כן בוודאי בראשית הדברים צריך להתנדב בקב"ה שהוא רק על ידי תפילה כמו"ש בספח"ק הנזכר אלימלך שהבאנו לעיל, ועל כן האי יומא קא גרים שיקבל כל א' לתקן עצמו במקום שצריך עדיין לתיקון, כי המציאות תעיד שהרצון מעל הכל, וכאשר משתדלים לקבל על עצמו להתפלל כראוי תפילות שבת וימות החול, בוודאי יצליחו בזה, כי אין לך דבר העומד בפני הרצון.

ויעזור השי"ת שנוכל להמשיך מימים הנעלים האלו קבלות טובות בתפלה ובתורה, והנה תל"ת הלילה הזה סיימנו ללמוד בעזרה"ת פרק ב' של מס' גיטין בחבורת יסודי התורה, וכ"ק דודי רבינו שליט"א כאשר דיבר בקדשו ביום כ"א כסלו העל"ט הזכיר את קהילתנו הקדושה בתוך דבריו והעלה על נס שיש כאן הרבה שיעורי תורה במשך היממה, ובאמת ב"ה ניכר שיפור גדול לטובה בעסק התורה בקרב הקהילה שיחיו שנתרומם קרן התורה, ויעזור השי"ת שמימי החנוכה יושפע אור התורה בתוכינו, שנוכל להמשיך ולהתחזק, ויעזור השי"ת שנוכל ללמוד ולהתפלל ולעבוד את השי"ת כראוי, ובזכות זה נוכל לערכתי נר למשיחי, ולזאת חנוכת המזבח, בגאולה השלימה שנוכל לראות הכהנים בעבודתן, בביאת משיח צדקינו ומלכינו כ"ק מרן רבינו שליט"א בראשינו במהרה בימינו אמן.

מסיתו ומקררו, אולם זאת הוא המציאות בעוה"ר שאפי' אברכים יקרים יכול לעבור עליהם הרבה שבועות שלא התפללו תפילה אחת כמו שמבואר בשולחן ערוך עם כל הקדישים ועניית אמן על כל הברכות, כי אין ממתנים עד אחר אמירת עלינו, אלא כבר אחר אשרי ובא לציון הולך לדרכו.

ובן הדבר לגבי תפילת מנחה, בימים שעברו ידעו כל א' הזמן הקבוע שמתפלל בו תפילת מנחה, אולם כהיום שנתרבו הציבור כן ירבו ויש מנינים לרוב, וישנם כאלו שאם מגיעים כשאוחזים כבר בתפילת שמו"ע בלחש אין להם שום מניעה מלהכנס להתפלל שם, ואף שבעוד כמה דקות מתקיימת עוד מנין ושם יוכל להתפלל גם הקרבנות ואשרי, ואינו עולה בדעתו שיש בזה חסרון שכבר מורגלים בזה, וגם בתפילת ערבית ובפרט כאן בארץ ישראל שיש גם ברכו בתרא, מורים היתר לעצמם ומצטרפים לשם אפילו אם אוחזים כבר בקריאת שמע, ואפשר לעבור עליו שבועות ארוכות בלי שיתפלל תפילת ערבית אחת כהלכתה ברכת המעריב ערבים וקריאת שמע וכו' עד ברכת גאל ישראל, וכל זה אינו כי אם דקות מועטות שיקח סידור לעצמו ויתפלל מתוכה בכוונה, ובכל זאת יכול לעבור שבועות ארוכות בלי שיתפלל, ואיזה פנים הוא נושא לעצמו ואיזה פנים ישא אחר כך לבניו, כאשר כל ג' התפילות מתפלל כך.

בוא וראה דיבורים הקדושים מה שאמר רביה"ק זללה"ה בדברי יואל (להו"ר אות עב) לפרש הפסוק (דברים ד טז) ובקשתם משם את ה' אלקיך ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך. על פי מה שכתב א"ז זללה"ה בתפלה למשה (מזמור קט) על מה שאמרו חז"ל (מגילה ו) יגעת ומצאת תאמין, דלכאורה הרי הם תרתי דסתרי אהדדי דמציאה באה בהיסח הדעת ולא ביגיעה והאיך שייך מציעה על ידי יגיעה, וכתב לתרץ דאם האדם מייגע עצמו בתורה הק' יש לפעמים שמעלה חרס בידו, אמנם שוב אחרי זה יבין וישכיל המצאה נפלאה והוא מותת אלקים בקרבו על יגיעתו הקודמת, וזה שאמרו יגעת ואחר כך מצאתי בהיסח הדעת תאמין, עכ"ד. והנה כמו כן יש להקשות הכא דפתח בלשון בקשה דהיינו על ידי יגיעה, והאיך אמר קרא ומצאת דרך מציאה הבאה בהיסח הדעת, אכן יתבאר על פי מה שכתבו הקדמונים דבכל משך אורך הגלות התפללו בני ישראל תפילות ובקשות לפני השי"ת שיגאלנו מהגלות המר הזה ושפכו דמעות כמים נוכח פני ה' ולא נענו, ומה נהיה עם כל אותן התפילות, וכתבו דכל אותן התפילות לא יצאו לריק ח"ו, אלא הם עומדים וממתנים בשמי מרום עד שיגיע הזמן הראוי לישועת ישראל, ואז יתקבלו כל אלו התפילות ויעשו רושם ויהיו כולם לתועלת לישראל

ביקור חולים "חסדי יואל" ד'סאטמאר

רח' ישמח משה 32 קרית יואל בני ברק

הטיבה ה' לטובים

בקול ששון וקול שמחה, נברך בשיר ושבחה, מזל טוב ורוב ברכה, קדם הני תרי ידידינו האברכים החשובים והיקרים, אהובים וברורים, משלימים עצמם מנגד למען ביקור חולים, מדי שבת בשבתו מתנדבים לעבודת הקודש ומרבים פעלים, שמם הטוב משבחים ומהללים,

הר"ר יוסף היילברון הי"ו

הר"ר יואל ווייס הי"ו

לרגל שמחתם בהולדת בניהם שיחיו למז"ט

בשם כל הגהנים מפעולותינו הכבירים, נברככם יה"ר שתזכו לראות דורות ישרים, ותרוו רב תענוג ונחת מצאצאיכם היקרים, ותזכו להמשיך לעמוד לימינו במעשיכם למען החולים והזקנים, עוד רבות בשנים, ובזכותם תזכה לבנים ובני בנים, וכט"ס.

הכו"ח בצורה וקול זמרה, בהודאה והוקרה,

הנזהלת ביקור חולים

סל מלא ברכות

באותות ידידות, נביע בשורות אחדות, ברכת מז"ט לידידינו וחברינו האברך החשוב המהולל בכל התשבחות, כליל המעלות והמידות, רב תבונות איש חמודות, חן וחסד אצלו צמודות, מופלג ומושלם בצורה ובחסידות,

הר"ר יצחק אליעזר היילברון הי"ו

לרגל שמחתו בהולדת הבן הבכור ני"ו

ותצדי נא ברכותינו לראשך עטרה, שתזכה לגדלו ולחנכו על מבועי הצורה, ואך ששון ושמחה בביצך יהי שורה, ותמשיך במעשיך הטובים לשם ולתפארה.

העאחלים פקרב לב ידידיך הלופדים אתך בצוותא חדא ביני עמודי דגיוסא דכולל עצי חיים

יהודה ארי' ווייס, שלמה זלמן גראס, יואל שישא,

שלמה אהרן וויינבערגער, יואל לעווי, ענחם פענדל ראובן ראטה

תולדותיהם של צדיקים ומעשיהם הטובים של בעלי ההילולא אשר בשמותם נקובים

הילולא דצדיקא

הגה"ק רבי יהושע בן הגה"ק רבי מאיר האראוויטץ זי"ע מדזיקוב
בעל "עטרת ישועה" יומא דהילולא י"א טבת (תרע"ג)

פע"א נכנס אליו ר' לייבוש עם קוויטל והי' כתוב שם שיש לו בת שהגיעה לפרקה והוא מחפש שידוך עבודה, והרב יתפלל שיזדמן לו חתן טוב, הגה"ק הרהר רגע ואמר לו: "זיי דין משדך מיט מיר" והמשיך ואמר: "יש לי נכד יהושע'לע בחור'ל נחמד וזה שידוך הגון וטוב למזל טוב", ר' לייבוש לא היסס אף לרגע והסכים לשידוך זו שמעולם לא עלתה על דעתו על חתן כזה, ר' אליעזר נכנס אל בנו ר' מאיר ואמר לו בזה"ל: "מאיר געב אריין לעקעך און ברוינפען איך האב א שידוך געטוהן מיט דיין יהושע'לע" המחנותנעים שתו לחיים, וברכו איש את רעהו בברכת מז"ט, לאחר זמן נערכה החתונה ברוב פאר במעמד הרבה צדיקים וגדולי הדור.

על כס הרבנות

אביו הגה"ק בעל "אמרי נועם" שהי' הרב בדזיקוב מסר לו בחייו את כס רבנותו, כדרך שעשה זקינו במנותו בחייו את בנו ר' מאיר כרב העיר, כן עשה ר' מאיר הוא החליט למנות את בנו כרב העיר והוא יסתפק בהנהגת החסידים, כרב העיר נהג את הרבנות ברמה ובתקיפות, הוא חייב את ראשי הקהילה להתייעץ עמו בכל נושא, כדי שיהי' מעורב במתרחש בחיי הקהילה, יש לזכור שהגה"ק הי' אז צעיר מאוד ובשנת תרכ"ו בהיותו כבן שמונה עשרה כבר כיהן כרב העיר והנהיג העיר ביד רמה, וקיים במלואו הפסוק לא תגורו מפני איש, וכל ראשי ותקיפי העיר הוצרכו בע"כ לשמוע ולקיים מאמרו, וכפי שאפשר לראות מתשובה אליו בשו"ת "חסד לאברהם" משנה זו שכותב לו: "לכבוד ידידי הרב המופלג החריף ושנון בן של קדושים כש"ת מוה"ר יהושע הורוויטץ כעת הגאון החסיד אב"ד אב"ד דזיקוב"

כשנסתלק אביו הק' ר' מאיר זי"ע ביום ח' תמוז תרל"ז נתעטר בכתר ההנהגה למלאות מקום אביו, או אז החל להנהיג את עדת צאן מרעיתו ומלבד היותו ידוע כגאון הגאונים בדורו, התפרסם כצדיק וקדוש עליון, ואלפים נהרו אליו להתברך מפיו וליהנות ממנו עצה ותושיה, אם ברוחניות ואם בגשמיות, ולהאזין נועם דברותיו ומתק אמרותיו, ובאו אליו כל מיני אנשים, לומדים ובעלי יראה ובעלי השגה ואנשים מכובדים, ואף מאלו שלא היו נמנים בעדת חסידים באו אצלו שישפיע להם צרכם,

בשב"ק פר' ויגש י"א טבת שנת תרע"ג השיב את נשמתו ליצרו והוא בן ס"ה שנים.

ואלה תולדות

הגה"ק ר' יהושע מדזיקוב זי"ע נולד בשנת תר"ח לאביו הגה"ק בעל "אמרי נועם" זי"ע, בנו בכורו של הגה"ק ר' אליעזר מדזיקוב זי"ע, בנו של הגה"ק ר' נפתלי מראפשיץ זי"ע.

כבר בילדותו נתגלה כבעל כשרונות עצום בצירוף הבנה עמוקה שנינות וחריפות, נוסף על זכרונו העצום שהפליא את כל מי שבא אתו במגע, הקנה לו שם "ילד פלא", רוב תורתו קיבל מאביו, בזכרונו העצום רכש לו בזמן קצר ידיעות רחבות בכל מכמני התורה, ובגיל צעיר יותר החליף מכתבים עם גאוני הדור בדבר הלכה ובפפולא דאורייתא, הם קבלו את דבריו והתייחסו אליו כאל גאון מושלם, ובשו"ת "חסד לאברהם" נמצא תשובה ערוכה אליו מזמן י"ח אדר תרכ"ו, דהיינו כשהי' אז בן י"ח שנים, וכותב שם וז"ל: "לכבוד ידידי הרב המופלג החכם ושלם, תואר כזה בימים ההם מפי גאון מפורסם מוכיח על יחס הכבוד והערכה שרכשו גדולי הדור אליו.

באותו זמן סיים את חיבורו "עמק הלכה" על הסוגיות הקשות בש"ס על דרך פלפול שהרעיש את עולם התורה ונתקבל בהתלהבות בין הלומדים, וגדולה היתה ההתפעלות אפילו אצל גדולי התורה ויעידו על כך דבריו הנלהבים של הגאון הגדול ר' יוסף שאול נאטנזאן זצ"ל אשר על אף שלא הי' נמנה בקהל חסידים ולא הי' פזרן בחלוקת תוארים ושבתים כותב בהסכמתו על הספר וז"ל: "כבוד הרב החריף מורג תפוש בעל פיפיות תל תלפיות בנש"ק מוה"ר יהושע הורוויטץ מדזיקוב נ"י... ולא אחד קושט דברי אמת, אשר הוא צעיר לימים ולפי מעט השנים הרבה מקנתו וראיתי איל מגנח ימה וצפונה על הדרך הנהוג לפני כמו הספר דורש לציון להגאון בעל נודע ביהודה", ולאות חובה לא הסתפק בהסכמה זו בלבד, אלא אף דן בדבריו ומתפלפל עמהם, הסכמה זו הכתה גלים בכל רחבי הארץ ושאלות רבות בכל מקצועות התורה, בפלפול ובהלכה החלו לזרום אליו, כמ"כ כבר הי' בעת ההוא בקי בחכמת הקבלה, ואביו הק' העיד עליו פעם שבהיותו כבן עשרים שנה כבר סיים פעמיים את הזוה"ק.

האיש מקדש

בגיל צעיר מאוד כבן י"א או י"ב בא בקשרי השידוכין עם בתו של הרה"ח ר' לייבוש רייך מריישא, שהי' עשיר ונשוא פנים מחסידי זקינו הגה"ק ר' אליעזר, השדכן הי' הגה"ק ר' אליעזר בעצמו, ומעשה שהי' כך הי':

קורות וסדר תקופת ימי בית שני מיוסד עפ"י מדרשי חז"ל וספרי אגדה

תקופת בית שני

י"ה

קיצור מגליון הקודם

כשנלחם אנטיוכוס עם מצרים ונצחם, ראו יושבי ירושלים אותות בשמים איך ששני גדודים עושים מלחמה זה בזה והרגו איש את אחיו, ופתרוהו החכמים שבקרב יהרג אנטיוכוס הרשע, ושמע שוא נשמע בירושלים שאנטיוכוס מת ושמחו היהודים במפלתו, והמתיוונים הלכו והלשינו לאנטיוכוס על אודות השמועות המתהלכות בקרב ישראל, והרה אפו מאוד ובזעם עלה פתאום ביום שב"ק לירושלים בחיל כבד מאוד בכדי להילחם עם ישראל, כשהגיע אנטיוכוס הרג באכזריות כארבעים אלף איש מיראי ה' בלי חמלה, ועשרים אלף איש מכר לעבדים ולשפחות ועוד עשרים אלף איש לקח לשבוי, ועלה להר הבית וציוה שקודם יכנס אחד מורע ישראל לביהמ"ק ויוציא משם אחד מכלי הקודש ומה שיקח שלו יהיה, ועשה זאת בכדי להשפיל ולבייש את עם ישראל, ויוסף בן משיית המתיוון נכנס והוציא בלי בושה את מנורת הזהב, כשיצא אמרו היוונים אין דרכו של הדיוט להשתמש בכך אלא תיכנס פעם שנית ותקח כלי אחר, אך שוב לא רצה ליכנס אל הקודש והתחיל להתחרט על מה שחילל את מקדש ה', ויסרו ויענוהו ביסורים ומכאובים עד שמת על קדושת שמו ית', ואנטיוכוס והמתיוונים וליזימכוס בראש נכנסו להיכל, בין כך קפץ המרשעת המושומדת מרים בת בילגה ממשפחת כהנים על המזבח ובעטה בסנדלה על גבו וצעקה בזלזול ובצחוק, לוקוס לוקוס (פי' זאב זאב) עד מתי אתה מוכלה ממונם של ישראל, בעוד אינך עומד להם בשעת דחקם, וציוה אנטיוכוס הרשע לטמא ולשלול את כל כלי ביהמ"ק, ואכן לקחו את כל הכלים וכלי השרת ואפי' את הפרוכת הורידו והוציאו משם, ואנטיוכוס ציוה לליזימכוס לירד עמו למרתף ביהמ"ק להראות לו המקום אשר אוצרות בית ה' מונחים שם, וכשראה אנטיוכוס הרשע את המטמון הגדול ציוה שימחרו להעביר את כל האוצר לארמונו ביוון, ובכך נתעשר מאוד

יוונים קבצו עלי - ופרצו חומות מגדלי:

כל זה היה בכ"ה בכסלו כשנכנסו יוונים להיכל והעלו חזיר וזיכחו על הבימה אשר הקימו נוכח מזבח ה', והרכו לקלקל בקודש, וזללו וסבאו בו, ואת מקדש ה' טימאו וחיללו, ופרצו פרצות בהיכל ובסריגים, דהיינו המחיצות אשר ה' גבוהות עשרה טפחים שהי' לפניהם מחומות הר הבית, כי אחד מתקנת חכמים שעשו בטהרת הבית ה' שלא יכנס עכו"ם בעזרה אשר לפניהם מן הסורג, וזה היה מקום מיוחד לעכו"ם להתפלל כדכתיב "כי ביתי

בית תפילה יקרא לכל העמים", ולמטרה זאת עשו חכמים את הסריגים שלא יוכלו העכו"ם להתקרב ולהיכנס לביהמ"ק ככני ישראל, ועתה באו פריצים וחיללוהו, ועמדה מלכות יון הרשעה ופרצו בסריגים שלש עשרה פרצות להכנס בהם, מול שלש עשרה עזרות שישראל נכנסו בהם.

וישרפו היוונים את דלתות ההיכל, והלשכות אשר מסביב הרסו, ויטמאו את כל הטהרות, ופתחו כל השמנים אשר בלשכת השמנים רק בכדי לטמא אותם

שלא יהיו ראויים להדליק בהם את המנורה ולהעלות נר תמיד בבית המקדש.

להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצוניך:

אחרי אשר טימאנו אנטיוכוס והיוונים את הבהמ"ק לא היו יכולים עוד לעבוד את עבודת הקודש בבהמ"ק כבשנים כתיקונם, ונתבטל קרבן התמיד, ואנטיוכוס הרשע ציוה לשנות את שמו מביהמ"ק ל"בית אליל אולימפיוס" שהי' שם של עבודה זרה, לדאבון לב יראי ה' וחושבי שמו אשר לא יכלו לראות בחילול ובזיון בית ה', אנטיוכוס לא הסתפק בכך שהשפיל והכניע את ישראל תחתיו, אלא כל מגמתו ושאיפתו היתה שיתנהגו ישראל כתרבות נימוסי ודרכי יון, ויעזבו את דרך התורה ח"ו, וכדי להגיע למטרה זו הכריז: שכל מי שישתחוה לצלם, ויאכל בשר חזיר, ויחדול מדת תורת משה, הוא ייאר בחיים, וכל מי שימאן ויסרב את פקודתו הנ"ל יהרג בלי חמלה, ובנה מבצר חזק בלב העיר, והי' גדול מאוד מעל לגובהו של ביהמ"ק, וקרה אותו "מצודת חקרא", ויבצור אותה בחומות גבוהות ומגדלים סביב, בכדי להשכיח בתוכה את אנשי החיל, וכן הטמינו שם את כל השלל אשר בזז להם.

בעת ההוא החליט אנטיוכוס לחזור למוקדון, ויפקד את שרו פוליפוס הרשע למשול על ארץ ישראל, ויצוהו אנטיוכוס כי מחה ימחה את זכר ישראל מעל כל הארץ, ואת אשר בשם "ישראל" יכונה יהרגוהו, ורק אלו אשר יאותו להיות מועמו ויקרא את שמו "מתיוון" הוא יחיה, והוסיף אנטיוכוס ואמר לו: איעצך עצה טובה איך שתוכל להכניעם תחתך כרצונך, שתמנע מהם לשמור את שבתותיהם, ומלחוג את חגיהם, ומלמול את בניהם, אז תצליח להעבירם מעל דתם, ופוליפוס הי' גיבור ואיש מלחמה, ויעש פוליפוס כעצת המלך, ויעבור על כל ארץ ישראל ומנע מהם מלשמור את מצוות ה', ויהרגו רבים מבני ישראל ההולכים בתורת ה', והחיה רק את הפריצים ורשעי בני ישראל, ובימים ההם נמצאו שתי נשים אשר מלו את בניהם וילשינו אותם המתיוונים לפוליפוס, ויתלו את העוללים הרכים הנימולים בצוואריהם, ואמותיהם הרגו בחרב, ואת רכושם בזזו.

באחד הימים כאשר סובבו היוונים בעיר בפקודת פוליפוס, מצאו את אלעזר כהן גדול שכבר הי' אז זקן מופלג כבן תשעים שנה, ויפערו צוררי ישראל את פיו בחזקה, ודחפו לתוך גרונו מבשר החזיר שהקריבו על במתי האליל העבודה זרה שלהם, ויקיא אותו אלעזר לעיניהם, וכשראו המתיוונים ורשעי בני ישראל את המחזה הלז, נכמרו רחמים עליו, וילחשו לו באזנו לאמר, נושית לך בשר כשר ותאכל, ותאמר כי מבשרם אכלת כמצות המלך, וימאן אלעזר כהן גדול לעשות כן, כי לא רצה להתענות את צעירי בני ישראל אחריו ללכת אחרי האלילים, כי יאמרו שבשר חזיר אכל, וכך יכשיל ח"ו רבים מייראי ה' שיעשו כמותו, ויען אלעזר כהן גדול בעוז ובגבורה, שאינו ירא מהם כלל וכלל ואינו רוצה בטובתן של רשעים כי כל מחשבותם הוא רק רע כל היום

להחטיא את ישראל, וכששמעו המתיוונים את דבריו חמתם בערה בם והחליטו להענישו במיתה משונה, והתחילו לענותו בעינויים קשים וטימאו אותו בכל מיני טומאות, ובעת אשר סבל את היסורים הללו התפלל לה' במר נפשו ואמר, רבש"ע, את מכותי ואת יסורי אסכול בדומיה ובשמחה בכח ובגבורה, אולם על אפיל תחינתי ורק זאת אבקש מלפניך, רחם נא על קהל עדת ישראל ותצילם מיד כל אויב ושונא, שוב מחרון אפיך והנחם על הרעה לעמך, ובכך סיים אלעזר כהן גדול את תפילתו, ומיד לאחר מכן סגר את פיו ויצאה נשמתו בקדושה ובטהרה, ובמעשיו קידש אלעזר כהן גדול את שם ה', והעניק לעמו דוגמת מופת לדעת את הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו למסור את נפשם על קדושת שמו יתברך.

רעות שבעה נפשם:

היוונים הוסיפו עוד להרע ולהציק לישראל בכל מה דאפשר, והסתובבו מכות לבית לחפשי מי שמוחביא ספרי תורה בביתו, ובבית אשר מצאו ס"ת הרגו את אנשי הבית, ואת הספר תורה קרעו לגזרים וישרפו אותו באש ויחללו את גליונותיה והשתמשו בהם לצורכי צלמי פסילי גילוליהם, והיה חשכת יון מתגברת והולכת, והוסיפו עוד הרבה דברים בכדי לחלל את קדושת ירושלים וביהמ"ק.

גזירה קשה גזרו היוונים באותה שעה שכל מי שעושה לו מנעול ובריה לפתחו ידקר בחרב, ובאין ברירה השאירו את דלתות בתיהם פתוחים לרווחה, ולא היו יכולים עוד לאכול ולשתות בנחת ולקיים המצוות כדבעי כי פחדו מפני היוונים, ועוד גזרו שכל מי שיש לו שור או שה יחזיק על קרניו שאין לו חלק באלוקי ישראל, וכוונתם הי' שכל מי שלא ירצה לכפור בה' לא יהי לו בשר חלב וגבינה ולא יהיה לו השור לחרישה, והיו בני ישראל מצטערים מאוד מגזירה זו, ונעשה נס שהיו עופות טהורים וצביים ואלים נכנסים לבתיהם כי דלתותיהם היו פתוחות שהי' להם מפני הגזירה, וישחטו אותם ויאכלו בשר ונתנו שבח והודיה להש"ת אשר הפר עצת אויביהם, כמו כן גזרו היוונים שאסור לילך למקוה וכוונתם היתה שלא יטהרו ישראל במקוה כמ"ש מה מקוה מטהר וכו', ונעשה נס שנפתח להם מעיינות בבתיהם וטבלו את עצמם בהם. ומגודל כעסם של היוונים על שהקב"ה עומד להם ישראל בעת צרתם, שלחו שליחים למלך שהתייעץ עמו מה לעשות בעם קשה עורף.

וישלח המלך ממוקדון פילוסופים וחכמים שהם יכבשו את דעת העם לסור מחוקות אבותם ולמושון אותם בדברים ערבים לילך אחרי נימוסיהם ותועבותיהם, ואכן הצליחו בדרך זו, ורבים מבני ישראל אשר לא יכלו לסבול הצרות והתלאות אשר עשו היוונים לישראל נתפתו אחריהם עד שהתיוונו לגמורו, אך השרידים אשר ה' קורא נשארו באמונתם ולא נכנעו להיוונים לשנות מדרך אבותם אפי' כקוצו של יו"ד.

המשך יבוא א"ה

יסודי התורה

על השפעת השנים והקול של הרמאהדותינו
ג' ב' סיון - אלול ה'תשס"ו
ה'תשס"ו - ח' שבט ה'תשס"ז

דבר בעתו מה טוב!

בסיום ימי חנוכה

מתחילין

פרק כל הגט

פרק ג' ממסכת גיטין

יסודי התורה

על השפעת השנים והקול של הרמאהדותינו
ג' ב' סיון - אלול ה'תשס"ו
ה'תשס"ו - ח' שבט ה'תשס"ז

התחילו!

פרק כל הגט

פרק שלישי ממס' גיטין

אלפי אנשים האומן שוין במוסדות

ביי דעם סכום פון

200 בלאט

זינט רבינו הגד"ק שליט"א, האט מייסד געווען די חבורה

כאפט אייר יעצט מיט!

יסודי התורה

על השפעת השנים והקול של הרמאהדותינו
ג' ב' סיון - אלול ה'תשס"ו
ה'תשס"ו - ח' שבט ה'תשס"ז

כ"ק רבינו הגה"ק שליט"א

האט אונז באאויפטראגט

זיך קובע זיין שעגליך

צו לערנען דעם עמוד אין מסכת גיטין

**מיט די פרישע כחות און
השפעות פון די ימי חנוכה**

איז די צייט דאס אויפצופרישן ביתר שאת

בהתחלת פ"ג פרק כל הגט

כי נר מצוה ותורה אור!

טעמו וראו כי טוב

יסודי התורה

על השפעת השנים והקול של הרמאהדותינו
ג' ב' סיון - אלול ה'תשס"ו
ה'תשס"ו - ח' שבט ה'תשס"ז

**אויב איר האט זיך
"נאכנישט" אנגעשלאסן
אין דעם סדר הלימוד**

איז יעצט...

די פאסיגע צייט דערפאר!

- מיטן שיין פון "אור התורה" בימי חנוכה
- בעת מען הייבט אן די פרישע פרק פ"ג

פרובירט דאס אויס

איר וועט זיכער הנאה האבן!

משולחן מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

א

בפאתי השולחן

י'עלזו ה'חסידים ו'יגילו ה'תלמידים בהגלות נגלות לעינינו מאמרים יקרים האלו ותלי"ת על אשר עלה בידינו להוציא מן הכח אל הפועל את בקשת וצפיית רבים וכן שלמים מציבור אנ"ש אשר נפשם איוותה לחזות בנועם ולבקר בהיכלא דמלכא קדישא ולהשתתף בהנעשה והנשמע בבית חיינו ביתו נאזה קודש של איתן אדונינו אבינו רועינו כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א ולשבוע מזיו שיחות קודש מאמרים ופתגמים נפלאים שנשמעו מפיו ממלל וברבן בעת ביקורי אדמורי"ם ורבנים ובשאר הזדמנויות שונות.

אמנם מחובתנו להדגיש בזאת שהדבר עולה לנו בקושי רב והצלחנו להשיג את מבוקשינו ע"י א' מבאי ביתו ומקורבי רבינו שליט"א אשר נענה להפצרתנו המרובה ונרתם לעבודה קשה שבמקדש זו, אכן מדאש עלינו להבהיר כי אם המצא תמצא איזה טעותים או שגיאות שונות בתוכן המאמרים, יתלה הקולר מחמת קוצר המשיג בעומק המושג או מחמת טעות ושגיאה המצויה.

מן הנכון לציין שאנו מתחילים את השיחות קודש עפ"י סדר השבועות והזמנים החל מראשית השנה הזאת, עד כמה שיהיה בידינו לקבץ בעזהשי"ת.

ועל כן נקוה שאנ"ש קוראינו הנאמנים ידו את צמאונם מהני מילי מעליותא ויברכו עליהם ברכת הנהנין, וחפץ ה' יצליח בידינו לברך מקחו של צדיק ויהא זה שכרנו

ממחרת יום הכיפורים תשס"ח לפ"ק

שיחה בשעת מסיבת לחיים בשעת סיום כתיבת ספר תורה
שהובאה לביהמ"ד אבני צדק בקרית יואל בחול המועד סוכות העל"ט

ר"מ: ס'האט געדארפט זיין אדער תשי"ז אדער תשי"ח.
מ'האט נישט געמאכט קיין פלאקאטן. איך האב געדאווענט דעמאלטס מנחה ביים רבי'ן אין ביהמ"ד, גלייך נאך מנחה האט מען אריינגעברענגט די ספר תורה אין ביהמ"ד. ס'איז געווען א גרויסער עולם, און א שטארקער געדרענג אויף די גאס. דער רבי האט דעמאלטס געמאכט הקפות אין בית המדרש...
רבינו: ער איז געטאנצן פארקערט...

הרה"ח ר' מרדכי לאנדא הי"ו: מיר גייען אריינגעבן בעז"ה די ספר תורה דעם ערשטן חוה"מ סוכות, מיט יארן צוריק האט דער רבי ז"ל (בעל דברי יואל זי"ע) אויך אריינגעגעבן א ספר תורה דעם ערשטן טאג חוה"מ סוכות.
רבינו שליט"א: איך געדענק די הכנסת ספר תורה, כ'בין נאך געווען א אינגל דעמאלטס, מ'האט געזאגט דעמאלטס אז דער רבי האט אריינגעגעבן דעם ספר ווייל ער איז אלט געווארן זיבעציג יאר, אזוי האט מען געשמועסט.

ר"מ: פינעף מאל איז ער ארומגעטאנצן, ווען דער רבי האט נאכמאל אריינגעגעבן א ספר תורה האט ער אויך געטאנצן אזוי פארקערט, נישט ווי ביי די הקפות.

רבינו: ביי די תורה הקדושה גייט מען אויף אלע זייטן, אזוי ווי ס'שטייט אין משנה הפך בה והפך בה, אלעס איז גראד.

ואיחל רבינו לחיים, והאציל מברכותיו

לכל הנדבנים החשובים שנרבו הספר תורה

ר"מ: ס'איז אינטערעסאנט, מ'זעהט ביי צדיקים אז זיי האבן ביי הכנסת ספר תורה געמאכט א גרויסע סעודה און געזאגט א דרשה, אויך ביים חת"ם טרעפט מען דאס, דער רבי האט דאס נישט געטון.

רבינו: שפעטער האט דער רבי ז"ל אריינגעגעבן די רביצינים ספר תורה, יענס איז געווען שבועות. דאס איז געווען חול המועד סוכות, ער האט קיינמאל נישט געמאכט קיין סעודה.

ר' אלעזר מערמלשטיין: כ'האב געהערט פון הרה"ח ר' אהרן פאלאק ע"ה (הספר סת"ם של רבינו זי"ע) אז דער רבי האט אים געזאגט נאכן קריג אז ער האט א ענין צו שרייבן דריי ספרי תורה, און ר' אהרן האט געזאגט אז מ'האט געשמועסט אז דאס איז לעילוי נשמת זיינע דריי טעכטער.

ר"מ: ער האט טאקע געשריבן דריי ספרי תורה, איינס איז געווען די וואס ער האט אריינגעגעבן חול המועד סוכות, איינס האט ער אריינגעגעבן שבועות, שפעטער האט ער געשריבן נאך איינס, ר' אהרן פאלאק האט יענס געשריבן, ער האט דאס געענדיגט ווען דער רבי ז"ל האט שוין נישט געלעבט.

ר' שמואל הכהן פרידמאן: דער רבי האט אים געזאגט אז ער זאל זיך נישט יאגן מיטן שרייבן, ער האט אים אויסגעצויגן די צייט.

ר"מ: כ'האב נאכנישט געהאט די געלעגנהייט איבערצוגעבן פארן רבי'ן א גרוס פון ראש השנה. מיר האבן געהאט א עונג יום טוב... (מהתפילות והדרשה של הגה"צ אב"ד וויליאמסבורג שליט"א).

רבינו: יא, כ'האב געהערט, די אידן אין שטאט האבן אויך שטארק הנאה געהאט פון איהם יום הקדוש.

כ'האב הנאה צו הערן, אז נישט האט מען דאך טענות פארוואס איך בין אוועקגעפארן...

רבינו: כ'האב געהערט אז ער האט געזאגט א שיינע ערענסטע דרשה, מיט א ווארעמקייט. דאס דאווענען איז געווען מיט א ווארעמקייט.

ר"מ: פארן דאווענען בין איך אים געגאנגען בעטן אז ער זאל זיך נישט איינהאלטן, ער זאל זאגן...

רבינו: יום הקדוש האט ער אויך געזאגט זייער א ווארעמקע דרשה... ישראל קדושים הם, אידן ווילן הערן. נאך אז מ'איז צוגעוואוינט צו הערן, איז אויב נישט פעלט עס... עס פעלט א חלק פון מחזור...

ר"מ: ביי אונז אין יענע יארן נאכדעם וואס דער רבי ז"ל האט אויפגעהערט צו זאגן, יעדעס מאל ווען מ'האט זיך נאר דערמאנט דערפון איז שוין געקומען צו וויינען. מ'האט געזעהן ווי שטארק עס פעלט זיך אויס. ס'איז געקומען הושענא רבה, מ'האט אנגעהויבן צו זאגן "הושענא למענך אלקינ"ו האט געכאפט א ציטער, מ'הערט נישט גארנישט. דער רבי פלעגט דאך צו שרייען אזוי...

ווען דער רבי פלעגט זיך אויפשטעלן צו 'כל נדרי', נאר פאר ער האט אנגעהויבן צו זאגן די דרשה האט מען שוין אנגעהויבן צו וויינען...

רבינו: ער פלעגט געבן אזא בליק אויף רעכטס און אויף לינקס... ער האט געווארפן א בליק אויפן עולם...

ס'איז געווען יום הקדוש מ'האט גענומען דעם ספר און ארומגעגאנגען, ס'איז א שווערע זאך... מ'האט נישט קיין שיד, מ'איז שוואך, מ'גייט צווישן עולם, מ'שטופט אהער, מ'שטופט אהין, ס'איז דאך א מנהג ישראל, ס'איז זעהר א הייליגער מנהג, דער מקור איז פון אר"י הקדוש, אידן זאלן קושן דעם ספר צו כל נדרי, דאס איז א געוואלדיגער תיקון. עס קומט שווער אן, מען מוטשעט זיך...

האב איך אזוי אינזינגען געהאט ווען מ'איז געגאנגען מיט די ספר תורה, מ'האט געכאפט א רוק, דא א זעץ, דא א שטופ, אז דאס איז א מליצה ישרה אין חימל. מ'גייט ארום מיט די ספר תורה אויף אלע פיר זייטן פון בית המדרש, ווייזט דאס אויף כלל ישראל וואס גייען ארום אויף אלע פיר זייטן פון די וועלט, און עס איז שווער, מ'כאפט א זעץ דא און מ'כאפט א זעץ דארט. אסאך מאל מיינט מען אז מ'פאלט אום, אבער... מ'כאפט זיך אן מיט די תורה הקדושה... דאס איז די ענדע, מ'האלט זיך אן אין די תורה.

דער מנהג איז געווען אין סיגעט אויך, דער טאטע ז"ל פלעגט אלע יארן ארומגיין מיטן ספר. דער זיידע ז"ל ברענגט דאס שוין אין ייטב פנים. דער ייטב פנים ברענגט אראפ דעם תיקוני זוהר אז ווען איינער איז פונם ח"ו איז ער פונם אין צוויי שמות, דער שם שד"י און דער שם הוי"ה, אזוי איז דאס אויסגעשטעלט מלגאז ומלבר. זאגט ער אז שם שד"י איז 314 הוי"ה איז 26 צוזאמען קומט דאס אויס 340. ספ"ר באטרעפט אויך 340, איז ער מוסיף צום אר"י הקדוש אז מיטן קושן דעם ספר איז מען מתקן דעם חטא.

ואיחל רבינו מברכות קדשו לכל הנאספים

ערש"ק פרשת נח תשס"ח לפ"ק

באמצע השיחה בניהום אבלים

אצל בני כ"ק אדמו"ר רבי ישכר דוב בעריש מספינקא זצ"ל

אנגערופן פאר מיין אייזעלער זיידן (הנה"צ רבי אלעזר מייזליש זצ"ל אבדק"ק אהעל"ה) "ס'קומט זיך מיר אויך אַ מול טוב, אויך איך בין אַ בעל שמחה היינט נאכט"...

רבינו: אזוי האט ער געזאגט?!

רי"מ: דער רבי איז געקומען ביי מיין טאטן מסדר קידושין זיין ביים זאל, מיין טאטע האט באקומען אַ גארטל פון אים. דער רבי איז אנגעקומען זייער שפעט צו די חופה, עס איז געווען זומער, און דער טאטע ז"ל האט געפאסט... דער רבי ז"ל האט זייער ליב געהאט דעם טאטן ז"ל.

רבינו: עס פלעגט נישט זיין קיין גרויסער עולם ביים סוגיא פארלערנען... לאו כל מוחא סביל דא.

בני הנפתר ז"ל: דער טאטע האט אמאל זייער געוואלט זיין ביים רבי'ן שבת מברכים אלול, מ'איז געווען דעמאלטס אין קעמפ, די ישיבה האט נישט אהיימגעלאזט די בחורים, און דער רבי פלעגט זיין זייער ברוגז אויב ער האט געזעהן בחורים אין בית המדרש.

האט דער טאטע ז"ל אהיימגערופן צום טאטן (כ"ק אדמו"ר רבי שמואל צבי זצ"ל מספינקא) און ער האט געבעטן אויב ער קען בעטן רשות ביי די הנהלה אז ער זאל מעגן אהיימקומען. ער האט דאך געוואוסט וואס עס וועט זיין דער תירוץ, האט ער געזאגט אז די ברילן האבן אים זיך צובראכן און ער קען נישט לערנען... אזוי איז ער אהיימגעקומען און ער האט געקענט זיין ביים רבי'ן אויף שבת מברכים אלול. **רבינו:** דער רבי פלעגט פארלערנען סוגיא, געווענליך האט ער פארגעלערנט אין "בית שני", דאס איז געווען אויף די אנדערע זייט פונעם ארון הקודש. אדער האט ער פארגעלערנט אין "חזקאל'ס אפיס" (חדרו של המשמש מו"ה יחזקאל ווערצבערגער ע"ה), דאס איז געווען ווען מ'איז אריינגעקומען אין ביחמ"ד ביי די לינקע זייט, דארט איז געווען אַ שטוב.

עס איז געווען אויסגעשטעלט דער טיש ווי אַ 'קמין', אַ אויבנאן טיש מיט אַ לאנגער טיש אראפ, ביים טיש אליין זענען געזעצן עטליכע בחורים, נישט יעדער האט זיך געטרויעט אראפצוזעצן ביים טיש, עס זענען כמעט נישט געווען קיין יונגעלייט... ר' הערשל מייזליש (הנה"צ אב"ד שאפראן שליט"א) ער פלעגט קומען אלס יונגערמאן אויך, ער פלעגט שרייבן די סוגיות.

כ'געדענק אמאל איז רבי נתן יוסף (מייזעלס, זצ"ל) אויך געקומען צום פארלערנען, ר' בעריש קאהן (הנה"צ ראש כוללנו

רבינו שליט"א: דער חתם סופר זי"ע איז דאך געווען אַ תלמיד פונעם הפלא"ה, און דער הפלא"ה איז געווען אַ תלמיד פונעם מעזריטשער מגיד זי"ע.

דאס איז אַ חידוש אויפן הפלא"ה אז ער ברענגט נישט אראפ קיין תורות פונעם מגיד.

עס איז אינטרעסאנט אז דער הפלא"ה האט נישט מפיץ געווען קיין חסידות דארט אין דייטשלאנד. אלע תלמידים פון בעל שם הקדוש, וואו זיי זענען נאר געקומען האבן זיי געמאכט אַ מהפיכה אין אלע מדינות, צי איז עס געווען אין רוסלאנד, צי אין פוילן, אין אונגארן, איבעראל וואו זיי זענען אנגעקומען האבן זיי מפיץ געווען חסידות. דער הפלא"ה איז געווען אין דייטשלאנד, און ער האט כובש געווען מעיינו, ס'איז אַ גרויסער חידוש.

דער רבי ר' שמעלקע זי"ע איז געווען אין ניקעלסבורג, ער האט דארט געהאט אַ גרויסע ישיבה און מעמיד געווען תלמידים...

א ישיבה האט דער הפלא"ה אויך געהאט, אבער דער רבי ר' שמעלקע האט אויפגעשטעלט תלמידים גרויסע חסיד'ישע רבי'ס, אסאך רבי'ס זענען געווען תלמידים פונעם רבי'ן ר' שמעלקא. דער קאזניצער מגיד איז געווען אַ תלמיד פונעם רבי'ן ר' שמעלקא, דער רבי פון לובלין, ר' משה לייב סאסוב'ער איז אויך געווען אַ תלמיד פונעם רבי'ן ר' שמעלקא, ער האט געהאט גרויסע תלמידים.

מ"מ הרה"צ רי"מ מספינקא שליט"א: דער טאטע פלעגט אלס רעדן אז ער געדענקט נאך דעם רבי'ן שליט"א אים 'סוגיא לערנען' ביים פעטער דער דברי יואל זי"ע.

רבינו: יא, אויך געדענקט דעם טאטן... ער איז געווען אַ יונגער בחור'ל דעמאלטס, פופצן יאר איז ער אלט געווען. **רי"מ:** דער טאטע האט נישט פארפעלט קיין איין סוגיא, אפילו נאך די חתונה איז ער נאך געגאנגען.

רבינו: מ'איז דעמאלטס אריינגעגאנגען אין די ישיבה יונגערמייט, ער איז אלט געווען פופצן יאר דעמאלטס. לחבל"ח מיר זענען געשטאנען צוזאמען ביים סוגיא פארלערנען.

רי"מ: זיין חתונה איז געווען אין די זעלבע נאכט וואס דער רבי (כ"ק אדמו"ר שליט"א) האט חתונה געהאט (בער בני ברק). דער רבי ז"ל (מירן בעל דברי יואל זי"ע) איז געווען דער מסדר קידושין ביי די חתונה. נאך די חופה האט ער זיך

באנטווערפן שלישי"א, פלעגט אויך קומען אלס חתן, ער פלעגט מאקע זיצן. אבער די אנדערע בחורים האבן זיך נישט אראפגעזעצט, נאר מ'איז געשטאנען ארום.

ס'פלעגט זיין עטליכע בחורים, ר' מענדל הענדלער (ע"ה), ר' טובי' קופטשיק...

פארהערן פלעגט ער יא אלע בחורים, דעמאלטס האט מען געלערנט די סוגיא פון טיפת חלב, איך בין נישט געווען ביים פארהער, איך פלעג נאר קומען צום פארלערנען די סוגיות, און ער האט געפרעגט א שאלה, און די בחורים האבן נישט געקענט... ער האט דעמאלטס צוגעקלאפט די גמרא אינמיטן פארהער... עס איז געווען ממש פאר מען האט געדארפט ארויספארן אין קעמפ. ער האט געזאגט אז ער לאזט נישט פארן אין קעמפ! מ'איז מאקע נישט געפארן דעמאלטס אין קעמפ, מ'האט געלערנט נאך א וואך די סוגיא און מ'איז געפארן א וואך שפעטער אין קעמפ.

דער רבי פלעגט פארהערן די בחורים אויסנווייניג. דער מאטע ז"ל האט נישט פארהערט אויסנווייניג די בחורים. ער פלעגט פארהערן זיצענדיג ביים טיש און די בחורים זענען דורכגעגאנגען אין א רייע, די בחורים זענען אבער געווען זייער דערשלאקן...

ר"מ: דער מאטע פלעגט זאגן אז פאר ער איז אריין צום פארהער, הענט און פיס האבן אים געווארפן... ער האט געזאגט אז מ'האט געקענט פלייסן לערנען און קענען, אבער דאס אלעס איז געווען ביזן רבינ'ס שטוב...

ער האט געזאגט אז ביים סוגיא לערנען איז געווען לייכטער, ווייל דער רבי האט זיך אראפגעלאזט צו די בחורים.

רבינו: ער פלעגט שנעל פארהערן, מ'איז געגאנגען שנעל.

ס'פלעגט זיין אונטערזאגערס וואס פלעגן שטיין דארט און אונטערזאגן...

ר"מ: דער רבי האט נישט באמערקט אז מ'האט אונטערגעזאגט?

רבינו: ער האט געזעהן, מ'האט אים נישט געארמ, ער האט דאך געזעהן אז מ'איז געווען איבערגעשראקן. סייזוי אויב מ'האט נישט געלערנט האט נישט גענוצט קיין אונטערזאגן.

אין די פריערדיגע צייטן פלעגט מען פארלערנען אין די הייד אויבן אין די ישיבה, דאס איז געווען פאר מיינע צייטן, ער פלעגט ארויפגיין ביז אויבן, עס איז געווען א

בענקל אינמיטן די שטיגן וואו ער האט זיך אראפגעזעצט אינמיטן זיך אפצורועהן.

ר"מ: אין סענדו סטריט איז דער רבי (שלישי"א) נישט געווען?

רבינו: ווען די ישיבה איז געגאנגען קיין סענדו סטריט בין איך שוין נישט געווען קיין בחור. דער פעטער פלעגט נאך פארלערנען אין סענדו סטריט אויך.

איך געדענק אז דער מאטע ז"ל האט אמאל געהאט א שאלה איבער א בר מינן, עמיצער איז אוועק און עס איז געווען א גאנצע שאלה צו מ'זאל אים פירן קיין ארץ ישראל, און ער איז געגאנגען פרעגן דעם פעטער. דער פעטער איז געווען אין סענדו סט. ביים פארלערנען איז ער אהינגעגאנגען.

ר"מ: דער מאטע האט אונז אמאל דערציילט, אז ווען ער איז געווען שנה ראשונה איז דער פעטער דער ווייזענער רב געווען דא, און ער איז ארויפגעקומען אים באזוכן, און דער מאטע איז געווען זייער נערוועז, ווייל ער האט שוין געוואלט גיין צום סוגיא פארלערנען, און ער האט נישט געקענט אפזאגן דעם שווער'ס ברודער...

און מיין מאמע ע"ה האט זיך אפגעערעדט פארן ווייזענער רב אז ער איז אזוי נערוועז, דער פעטער קומט, און ער איז אנגעצויגן ווייל ער וויל לויפן צום פארלערנען.

האט דער ווייזענער רב געזאגט "פריי זיך, אויב איז דאס זיין פראבלעם אז ער מוז לויפן צום פארלערנען..."

רבינו: ער איז נאך געגאנגען שפעטער אויך...

ר"מ: ביז ווען דער רבי איז נישט געזונט געווארן, און ער האט אויפגעהערט פארצולערנען, ביז תשכ"ח.

רבינו: איך געדענק ווען איך בין געווען אין סענדו סט. ביים חנוכת הבית, מ'איז געווען א גרויסע מסיבה פרשת כי תבא, דער פעטער האט דעמאלטס געזאגט "ברוך אתה בבואך וברוך אתה בצאתך", אז ווי נאר מ'קומט אריין ברוך אתה בבואך, דארף מען שוין זעהן "ברוך אתה בצאתך", אז מ'זאל ארויס גיין פון דא, ער האט געוואלט אז די ישיבה זאל ארויסגיין מחוץ לעיר, ער האט נישט געוואלט אז עס זאל זיין אין שטאט.

ר"מ: ער האט שוין דעמאלטס געטראכט אז מ'זאל ארויסגיין מחוץ לעיר?

רבינו: אוודאי, דאס האט ער דאך געזאגט ביים חנוכת הבית... דעמאלטס האט ער שוין געזאגט ברוך אתה בצאתך.

רבינו קם ואמר המקום ינחם וכו'

דברות קידוש

מב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

סעודת רעוא דרעוין פרשת מקץ - חנוכה שנת תשס"ח לפ"ק

קדושת ה', נחשב לו כאילו מת ממש. וזהו כוונת הגמרא אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה, כלומר שיקבל על עצמו בקבלה אמיתית למסור נפשו למיתה על קדושת שמו יתברך אם יודמן לו נסיון לעבור על אחת מן העבירות החמורות שהוא מצווה למסור נפשו עליהם, ויצייר במחשבתו תמיד כאילו בא עליו נסיון כזה והוא מוסר נפשו על קדושת השם, ואז נחשב לו כאילו קיים מצוה זו בפועל. וזה הוא יסוד ושורש לקיום כל התורה אם הוא מוכן ומזומן להשליך נפשו מנגד למען כבוד שמים, כי אז שוב לא יעמוד נגדו אף אחד מן הנסיונות למנעו מקיום התורה, עכ"ד.

ויש לפרש בזה מה שנאמר אצל הנסיון של יוסף הצדיק ואין איש מאנשי הבית שם בבית, ואיתא במדרש רבה (פפ"ז ס"ז) בדק את עצמו ולא מצא עצמו איש, וצריך ביאור דאם כן איזה נסיון היה לו בזה. ולפי האמור יובן דבאמת יוסף הצדיק נתנסה בנסיון גדול וקשה, וכמבואר במדרש תנחומא (ס"ה) ויהי כדברה אל יוסף יום יום, א"ר יהודה בר שלום יום יום שנים עשר חדש. דשנה תמימה עמדה ופיתתה אותו, ובמס' יומא (דף לה) האריכו חז"ל בכמה אופנים שהיתה משדלתו, והם דברים שהיו בכחה לעשות, ועם כל זה עמד יוסף בנסיון, כי יוסף הצדיק תמיד בכל עת היה מצייר לעצמו במחשבתו כאלו אש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים ומפיל עצמו להאש על קדושת שמו יתברך, והיה תמיד בבחינת מי שממית עצמו עליה, למסור כל גופו ונפשו להשי"ת, וממילא סרו ממנו כל המניעות והיה יכול לעמוד בנסיון, דאם היה מוכן למסור כל רמ"ח איבריו ושם"ה גידיו להשי"ת, כל שכן שהיה מוכן למסור רק אבר אחד שהיתה אומרת שתזיק לו. וזה הכוונה בדק את עצמו ולא מצא עצמו איש, כי ראה שלפי דעתו ומחשבתו כבר איננו איש, ולפי קבלתו בכל

ויקרא יוסף שם הבכור מנשה כי נשני אלהים את כל עמלי ואת כל בית אבי, ואת שם השני קרא אפרים כי הפרני אלהים בארץ עניי. וכתב בדעת זקנים מבעלי התוספות ואת שם השני קרא אפרים, על שם אבות אברהם ויצחק שנאמר בהם אפר. אברהם שנאמר (בראשית י"ח כז) ואנכי עפר ואפר. יצחק כאפר על גבי המזבח דאפרים משמע שתי אפרות. ולכך נקרא ישראל על שם אפרים שנאמר (ירמיה לא י"ט) הבן יקיר לי אפרים. ויש להבין למה הוציא הקרא מפשטיה ודרשו על ענין אפר.

ויתבאר על פי מי שאמרו חז"ל (גטין נ"ג) אמר רבי שמעון בן לקיש אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליהם, שנאמר (במדבר י"ד) זאת התורה אדם כי ימות באהל, והנה זה ודאי שאין להבין כוונת המאמר כפשוטו שימסור האדם נפשו למיתה על עסק התורה, שהרי לא צותה תורה שימסור האדם נפשו למיתה אלא בשלש עבירות החמורות, ואם כן יש להבין כוונת אומרים שימית עצמו על התורה.

וביאר כ"ק מרן דו"ז זללה"ה בדברי יואל (פ' תריע עמוד שכת) על פי מה שכתב הרה"ק הרבי ר' אלימלך זללה"ה בצעטיל קטן, בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה וכו' יהיה מהרהר במצות עשה של ונקדשתי בתוך בני ישראל, ויצייר במחשבתו כאלו אש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים וכו' ומפיל עצמו להאש על קידוש ה' יתברך וכו' אך יזהר שיהיה דובר אמת בלבבו ושתהיה אז בשעת מעשה תקועה מחשבה זו בתוכיות ובפנימיות לבו באמת גמור, ואז מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, ומקיים בזה מצות עשה של ונקדשתי, עכ"ד הקדושים. והנה בזה"ק (במדבר דף קכ"א) מבואר כי המקבל על עצמו בפנימיות לבבו למסור נפשו למיתה על

יום היה חשוב בעצמו כאילו כבר הפיל עצמו באש למען קדושת שמו יתברך והוא שרוף לפני הבוכ"ע, ועל ידי זה היה לו כח לעמוד בנסיון.

אולם יוסף הצדיק היה לו עוד כח של מסירות נפש שעל ידי זה זכה לעמוד בנסיון, ונקדים דברי א"ז זללה"ה בקדושת יו"ט (לראש השנה אות ה) לבאר ענין עקידת יצחק דבאמת אחד היה אברהם מוצל מאור כשדים אשר רצה למסור נפשו של בנו יחידו ולשוחטו במצות ה' ובאמת היה נסיון גדול, אמנם עבודת אברהם אבינו לא זו בלבד היה אלא יתר על כן, כי כל כך גדלה בלבו אהבת הקב"ה ברשפי אש וההשתוקקות לעשות רצון קונו באין מפריע, כי אהבתו התקועה בלבו הוליד גם בלב בנו יחידו התעוררות להקריב עצמו לעולה אשה ריח ניחוח לה'. ולכן נאמר בתוה"ק והאלהים נסה את אברהם"ם ד"קא דבאמת הראשון במסירות נפש זה היה אברהם אבינו והא דגם יצחק לא מיאן והסכים לזה, זה גופא היה מעבודת אברהם אבינו כי בצדקתו ובקדושתו הפעיל כל כך בלב יצחק מסי"נ זה ומאתו היה ועל שמו נקראת כמובן, יען כי מידו בא לו גם כן התעוררות למסי"נ, לכן נאמר נסה את אברהם וגו' קח נא את בנך את יחידך וגו' ר"ל שיקח את יצחק ג"כ לבחינה זאת ויאבה למסור נפשו לה', ואברהם אבינו הוא שפעל והכניס אהבת ה' בבנו ובזרעו אחריו שגם המה ימסרו נפשם ומאודם לה', ועל זה נאמר יען אשר עשית את הדבר הזה, שהפעיל שגם זרעו אחריו ימסרו נפשם להקב"ה, עכ"ד. ובכן י"ל כי דבר זה שעמד יוסף הצדיק בנסיון הקשה, זה היה מעבודת אברהם אבינו אשר בצדקתו ובקדושתו הפעיל שגם זרעו אחריו יהיו מוכנים למסור נפשם וגופם לה', ובכח זה לא חת מכל מה שהפחידה אותו אשת פוטיפר, וזכה לעמוד בנסיון.

ובמנו כן פעל ועשה כח קדושתו של אברהם אבינו בכל עת ובכל זמן שיהיו בני ישראל מוכנים למסור נפשם על קדושת שמו יתברך, וכן היה כשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך, יצאו החשמונאים הקדושים ללחום מלחמת קודש, ואף שהיו מעטים וחלשים ולא ידעו אם יהיה נס וינצחו, עם כל זה היה להם מסירות נפש, ולכן נקראו כהניך הקדושים, שקיימו ונקדשתי

בתוך בני ישראל, והיו מוכנים ליהרג על קדושת שמו יתברך, ומהיכן היה נובע בהם כח הקדושה ומסירות נפש, כל זה בא להם מכח הקדושה של אברהם אבינו אשר בעקידת יצחק הנחיל כח המסירות נפש לצאצאיו אחריו עד סוף כל הדורות.

ועל פי זה אמרתי לפרש מה שנאמר שם בפרשת העקידה (בראשית כב ה) ויאמר אברהם אל נערי שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד כה ונשתחוו ונשובה אליכם, וחז"ל דרשו (יבמות סב.) שבו לכם פה עם החמור, עם הדומה לחמור. וצריך ביאור מה נתכוין לזה אברהם אבינו כעת. ואני והנער נלכה עד כה, כתב ק"ז זללה"ה במאור עינים (פ' מקץ ודרוש לחנוכה) שרמז אברהם אבינו על נס חנוכה, עד כ"ה, הוא כ"ה בכסליו, שהתפלל שינצחו את היוונים בימי מתתיהו, עי"ש. ולפי האמור י"ל כי אברהם אבינו בהליכתו לעקידה כיקוד אש תוקד בקרבו התלהבות המצוה, ראה איך שישמעאל ואליעזר לא נתלהבו מאש הקודש שבער בקרבו, ולזה אמר שבו לכם פה עם החמור עם הדומה לחמור, דבדאי לית דין בר נש שלא נתלהבו עמו לקיום המצוה, אבל ואני והנער נלכה עד כ"ה, כי להלן נאמר וילכו שניהם יחדיו, דיצחק אבינו גם הוא נתלהב מהתלהבותו של אברהם אבינו והיה מוכן להשחט על העקידה, ולזה אמר ואני והנער נלכה עד כ"ה, רמז על חנוכה, דבכח המסירות נפש שהיה לו לאברהם אבינו ופעל כן ביצחק בשעת העקידה, בכח זה נלכה עד כ"ה, עד חנוכה, דמזה היה נובע כח המסי"נ של החשמונאים, ומזה נובע כח המסירות נפש של בני ישראל בכל הדורות עד היום

הזה. (ועיין בדבריו פרקי אבות בה"ב תשס"ז)

ובזה יתבאר מה שקרא יוסף את שם בנו אפרים כי הפרני אלהים בארץ עניי, דהנה יצרו של אדם מתגבר בכל יום ואלמלא הקב"ה עוזרו לא יוכל לו, ולזה אמר כי הפרני אלהים בארץ עניי, שעזר לו הקב"ה בארץ מצרים שיוכל לעמוד בנסיון. ולזה מפרש בדעת זקנים דנקרא אפרים, על שם אברהם שנאמר ואנכי עפר ואפר, דאברהם אבינו השליך עצמו לתוך כבשן אש באור כשדים למען קדושת שמו יתברך, וכן על שם אפר יצחק על גבי המזבח, דכח הקדושה וכח המסירות נפש של אברהם ויצחק הנחיל לדורותיהם אחריהם שיהיו

מוכנים למסור נפשם על קדושת שמו יתברך, והיינו דאחזי ליה ליוסף הצדיק שיוכל לעמוד בנסיון הקשה, ונמצא דטעם המפורש בקרא והטעם שכתב בדעת זקנים כחדא אזלי.

ויל"פ בזה מה שכתב בספה"ק בני יששכר (כסליו מאמר ב אות י) רמז מתתיהו"ו עולה רא"ש השנה"ה, עי"ש. ויש לפרש שייכות ראש השנה לנר חנוכה, דהנה בראש השנה תוקעין בשופר לעורר עקידת יצחק, וכמו שאמרו חז"ל (ראש השנה טז.) תקעו לפני בשופר של איל כדי שאזכור לכם עקידת יצחק בן אברהם. וכבר נתבאר דמסירות נפשם של החשמונאים היה מכח עקידת יצחק, ושפיר מישך שייכי אהדדי. וזהו הרמז (תהלים פט טז) אשרי העם יודעי תרועה, שתוקעין בשופר כדי לעורר עקידת יצחק, ה' באו"ר פניך יהלכון, רמז לנרות חנוכה, דשניהם כחדא אזלי להזכיר כח הקדושה של עקידת יצחק.

והנה בעוה"ר מעשה המדינה זו הוא כמעשה ארץ מצרים, בני ישראל מסתובבים בשווקים וברחובות טומאת ארץ מצרים ועומדים נסיונות קשים דבר יום ביומו ממש כיוסף הצדיק בשעתו, ולא רק י"ב חודש כיוסף הצדיק אלא מידי שנה בשנה, יוסף הצדיק היה בן זקנים קדוש מרחם וכל מה שקבל יעקב אבינו משם ועבר מסר לו, היה בן של קדושים וטהורים והאיר את הארץ בקדושתו, ועם כל זה בעת נסיון היה קשה עד מאד, ומה נעני אנן אבתריה בדורות חלשים כאלה, ומדיכן נקח הכוחות הגדולים של יוסף הצדיק לעמוד בנסיון ולהחזיק מעמד בדרך הקדושה, אולם כח המסירות נפש של אברהם אבינו שהועיל ליוסף הצדיק מועיל גם בימינו אלה, וכמו שהועיל בימי החשמונאים אף שהיו כבר כמה דורות אחר האבוה"ק, כמו בן יועיל בימינו אלה, כי כח הקדושה של האבוה"ק מגיע עד דורינו אלה שנוכה בזכותם להחזיק מעמד. ולזה אמרו חז"ל (שבת כא.) נר חנוכה מצוה להניח על פתח ביתו מבחוץ, לרמז על סגולת הנרות שמתעורר על ידי זה כח המסירות נפש שהטביע אברהם אבינו בצאצאיו, וזה משפיע שמירה על פתח ביתו מבחוץ, שיוכלו לעמוד בנסיונות הקשים כאשר מתהלכים בחוצות ובשווקים, ונרות חנוכה מאירים ומשמרים

את האדם גם כאשר הוא בפתח ביתו מבחוץ, שייכה לשמור את נפשו בקדושה ולעמוד מול נסיונות הזמן בכח המסי"נ של החשמונאים ואברהם אבינו.

והנה כתב מרן החתם סופר בדרשותיו (לחניכה דף סח.) על מה שכתב המג"א (ריש הל' חנוכה) נוהגין הנערים העניים לסבב בחנוכה על הפתחים, והטעם כדי שיכנס ויצא העני בין מזוזה לנר, ויהי נעם ה' אלהינו עלינו, כי נע"ם ראשי תיבות נר עני מזוזה, בכל לבבך יחוד ה' במזוזה, בכל נפשך בנר ה' נשמת אדם, בכל מאודך צדקה לעני, יברכך ה' בגלל הדבר, עכ"ד. ונשמע מזה דנרות חנוכה רמוזים על מסירות נפש בכל לב בכל נפש ובכל מאוד, והוא השמירה לאדם בפתח ביתו מבחוץ.

אולם מקור הדבר דמזוזה בימין ונר חנוכה משמאל, הוא בשאלתות דרב אחאי גאון (פ' ושלח שאלתא טז), ושם מוסיף ובעל הבית בטלית מצוייצת ביניהן. והכוונה בזה י"ל דרמז על מצות ציצית שהוא שמירה מן החטא כמבואר בגמרא (מנחות מד.), ונר חנוכה ומזוזה יחד עם מצות ציצית הם שמירה לבעל הבית מזרם השוק שייכה לשמור את נפשו בקדושה.

ועוד שמירה יש מנרות חנוכה, כי נר מצוה ותורה אור, וכתב בספה"ק בני יששכר (לחנוכה מאמר ב אות יב) בשם הרה"ק רבי פנחס מקאריץ זללה"ה כי ל"ו נרות של חנוכה הם כנגד ל"ו מסכתות, כי התורה אור, עכ"ד. ועל ידי שעוסקים בתורה יש לנו שמירה על פתח ביתו מבחוץ, ובבני יששכר כתב דחנוכה"ה במילוי בגימטריא בבל"י ירושלמי". כי על ידי עסק ויגיעת התורה בגפ"ת יש לנו כח הקדושה שמאיר לכל אחד, נר חנוכה איש וביתו, שמאיר בבתי בני ישראל, ומאיר על פתח ביתו מבחוץ שיוכלו להתנהג בקדושה והוא שמירה לכל אחד מישראל.

והשי"ת יעזור שכח המסירות נפש של החשמונאים וכח המסירות נפש של אברהם אבינו ויצחק אבינו יאירו בלבות בני ישראל, שיתגברו כוחות הקדושה על כוחות הטומאה, ונוכה להכניע כוחות הטומאה, והשי"ת יעזור ערכתי נר למשיחי, נר חנוכה מעורר על אור של מלך המשיח כמבואר בבני יששכר, והשי"ת יעזור שנוכה להתגלות כבוד שמים עלינו במהרה בימינו אמן.

נערך ע"י הוועד להוצאת ספרי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ותשוח"ח להם



קדוץ עדר נישואין "ברך משה" דהסדרי סאטמאר

ע"ש כ"ק רבינו הקוה"ט מרן משה בן הגה"ק רבי חיים צבי זיעוועבי"א

קרית יואל – בני ברק

המטרה: להמציא הלוואות גדולות בתשלומים נוחים ביותר לאנ"ש שהגיע זמן כלולות בניהם בשעתו"מ

ברכת מזל טוב

הננו משגרים ברכת מזל טוב חמה ולבבית לאנ"ש החשובים כל אחד בשמו יבורך

הרה"ח ר' חיים טובי' ראזמאן שליט"א

לאירוסיו בתו

הרה"ח ר' חיים יחזקאל פוקס שליט"א, אלעד

לאירוסיו בנו

הר"ר יוסף היילברון הי"ו

ולאביו הרה"ח ר' אלטער יצחק היילברון שליט"א

ולחותנו הרה"ח ר' אלימלך דאווידאוויטש שליט"א

ולוקינו הרה"ח ר' חיים היילברון שליט"א

להולדת בנו – נכדם

השלום זכר בבית מדרשינו בשיכון

הר"ר יצחק אליעזר היילברון הי"ו

ולאביו הרה"ח ר' אהרן צבי היילברון שליט"א

ולחותנו הרה"ח ר' עזרא בנעט שליט"א

ולוקינו הרה"ח ר' חיים היילברון שליט"א

ולחו"ז הרה"ח ר' יצחק בנעט שליט"א

להולדת בנו – נכדם

השלום זכר בבית מדרשינו בשיכון

הר"ר בעריש מילער הי"ו

ולאביו הרה"ח ר' משה מילער שליט"א

ולחותנו הרה"ח ר' נח יעקב היימליך שליט"א

להולדת בתו – נכדתם

קידושא רבא בביהמ"ד ראחוב רח' רש"י

קדו

"נפש חיה"

ע"ש הרבנית הצדיקת
מרת ח' מייזליש ע"ה
בת מרן רבינו משה ז"ע
נלב"ע ח' שבט תשנ"ג
☆ ☆ ☆

קדו

"חסדי מנחם משה"

ע"ש
ר' מנחם משה גאנץ
ז"ל
ב"ר דוב ז"ל
נלב"ע י"ג מנחם אב תשנ"ב
☆ ☆ ☆

קדו

"תהלה לדוד"

ע"ש ר' משה דוד
מעלער ז"ל
ב"ר יחזקאל משה ז"ל
נלב"ע י"א תשרי תשמ"ח
☆ ☆ ☆

קדו

"אב"ן ישראל"

ע"ש ר' אברהם נתן
בערנאט ז"ל
ב"ר ישראל ז"ל
נלב"ע מ"ו חשוון תשנ"ו
☆ ☆ ☆

קדו

"ציון לנפש חיה"

ע"ש ר' בן ציון בנעט
ז"ל ב"ר ישראל צבי ז"ל
נלב"ע מ' שבט תשנ"ג
וונגותו מרת ח' ע"ה
ב"ר יהושע ז"ל
נלב"ע י"א סיון תשנ"ה
☆ ☆ ☆

קדו

"חסדי בא"ר"

ע"ש ר' אלכסנדר
בנעט ז"ל ב"ר עזרא ז"ל
נלב"ע כ"ג ניסן תשנ"ז
וונג' מרת רייזל ע"ה
ב"ר אפרים ז"ל שמעון
נלב"ע ה' מבת תשנ"א
☆ ☆ ☆

קדו

"ממכון שבתו

השניח"

קדו

"חסדי שלמה זלמן"

ע"ש ר' שלמה זלמן ז"ל
בן ר' מרדכי וורצבערגער ז"ל
נלב"ע ח' כסלו תשמ"ב
☆ ☆ ☆

קדו

"חסדי ישראל יעקב"

ע"ש ר'
ישראל יעקב איינבערגער ז"ל
נלב"ע מ"ו אייר תשנ"ו
ואביו ר' נתן נטע ב"ר מנחם
מענדל ז"ל ב"ר סיון תשנ"ה
ואמו מרת דינה ע"ה
ב"ר יעקב ישראל הלוי ז"ל
נלב"ע כ"ט תמוז תשנ"ג
☆ ☆ ☆

קדו

"חסדי שמואל וחנה"

ע"ש
ר' שמואל זאב לעווי ז"ל
ב"ר יעקב דוב ז"ל
נלב"ע ג' תשרי תשנ"ח
וונג' מרת חנה ע"ה
ב"ר חיים משה ז"ל
נלב"ע י"ב חשוון תשנ"ו
☆ ☆ ☆

קדו

"אנש"י ח'ל"

ע"ש
ר' אביגדור פרידמאן ז"ל
ב"ר נחמן ז"ל
נלב"ע ז' שבט תש"ג
וונג' מרת חנה לאה ע"ה
ב"ר יעקב פרענקל מ"ח ז"ל
נלב"ע ב' אלול תשמ"ג
☆ ☆ ☆

קדו

"צב"א מרו"ם"

ע"ש ר'
צבי אלימלך געלבמאן ז"ל
ב"ר אברהם ז"ל
נלב"ע ד' אלול תשנ"ט
וונג' מרת בריינדל ע"ה
בת ר' מרדכי מנחם ז"ל
נלב"ע כ"ה תמוז תשנ"ט
☆ ☆ ☆

קדו

"אפריון נמטי' לר' שמעון"

ע"ש ר' שמעון דאסקאל ז"ל
בן ר' שניאור זלמן ז"ל
נלב"ע ז' מנחם אב תשנ"ח
☆ ☆ ☆

קדו

"זכרון חיים צבי"

ע"ש ר' חיים צבי שווארץ ז"ל
ב"ר חוקי איתמר טובי ז"ל
נלב"ע י"ג כסלו תשנ"ה